

CATALUNYA

ORGAN REGIONAL DE LA CONFEDERACIO NACIONAL DEL TREBALL

ANY I

Barcelona, dimarts, 5 d'octubre del 1937

NUMERO 194

EDITORIAL

SOM MALFIATS

Es possible que els atacs feixistes a Espanya i a Xina siguin el pròleg d'una guerra internacional. Possible, només. El que no creiem de cap manera és que el descarament de Mussolini —que ja proclama a la faç del Món que la presa de Bilbao i Santander són dues victòries dels exèrcits italians— sigui el motiu per a desfermar una guerra internacional.

No ho creiem perquè, per a les democràcies dels dos Continents, no era necessària la nova bravata del "Duce" per a arribar a la convicció material de la intervenció directa d'Itàlia i Alemanya en els assumptes interiors d'Espanya. Tot el Món en té la convicció certa, no solament per les impressions directes, sinó, a més, per les proves documentals aportades pels representants del Govern de la República a Ginebra; i que s'ha fet per a evitar la insigne vergonya que representa aquest greuge que Mussolini i Hitler infereixen als Tractats internacionals?

Malgrat les aparences, Anglaterra i França s'esforcen a voler continuar l'absurda i menyspreable política de no intervenció, la qual, per bé que no hagi reconegut la bel·ligerència a Franco, pràcticament tracta aquest amb un peu d'igualtat a la República espanyola, car aquesta, per virtut de la política de no intervenció, no és lliure per a comprar material de guerra allà on li plagui. És més, encara: si ens mirem les coses pel caire pràctic, la República espanyola es troba en inferioritat de condicions, ja que mentre ella no pot adquirir legalment les armes i municions que li són necessàries, Franco té a dojo aquest material i el material humà que, amb el nom de "voluntaris", li faciliten els dos dictadors d'Alemanya i Itàlia. Aquesta és la realitat, no tenint totes les aparences.

Per què hem de creure que les coses tindran un canvi, si aquest ha d'ésser a profit de la República espanyo-

la? Per què alimentar l'esperit del poble amb l'esperança d'un ajut exterior que cada dia és més problemàtic? No seria millor que canalitzéssim l'esperit popular inculcant-li la idea que el poble, per a vèncer el feixisme, no ha de confiar sinó en si mateix, sense que això vulgui dir que hàgim de rebutjar o de deixar de cercar l'ajut dels pobles democràtics?

Ens guardarem de fer afirmacions absolutes, admetent o negant la possibilitat d'un ajut moral i material d'Anglaterra i França, que són les Potències de més pes en el concert de la política internacional. Nosaltres, però, som malfiats, hem cregut sempre que a la balança capitalista pesen més els interessos i els privilegis de classe i de casta que no pas els principis d'un poble que vol ésser lliure, si no del sistema d'exploatació de l'home per l'home, si d'un règim en el qual la dignitat moral i material i les llibertats públiques, a través dels segles, han estat sempre posposades als privilegis de casta de l'aristocràcia i del militarisme. Si la dignitat i el braó del poble espanyol s'humiliessin acceptant el passat per al futur, llavors sí que creuríem en l'ajut exterior; però nosaltres seguim tenint la convicció que més val morir lluitant com herois que tornar a junyir-nos el jou de l'esclavatge político-econòmic que l'empenta del poble anorrea el 19 de juliol del 1936.

Hem de creure que són les masses populars espanyoles, sense l'ajut de ningú, les que han d'esclafar el cap a Franco i als seus valedors. Es ensenyant a aquestes masses que res no han d'esperar de ningú com forjarem les ànimes trempades per a l'heroisme, el qual ha d'anar creixent com les torrentades que anorreen els murs i esfondren els castells.

Així hem de voler destruir el feixisme per nosaltres mateixos. ¡Al de nosaltres i de la nostra Revolució si esperéssim altra cosa!

ELS «FLETXES BLAVES» ITALIANS HAN FET APARICIO AL SECTOR DE ZUERA

Boltaña, 5. — No solament piou per aquesta part, la més alta del Pirineu, sinó que ha nevat copiosament. Algunes muntanyes han aparegut al matí plenes de neu, i això impedeix la prossecció de l'avançament.

Vers Avena ha seguit la progressió, si bé amb enorme dificultat. Tenim al nostre poder bona part del terreny entre Rapun i Avena. Les nostres tropes l'han ocupat durant l'última matindrada. Immediatament es prengueren diversos cims que dominen alguns quilòmetres vers l'esmentat poble, i s'han fet obres de fortificació.

També s'han pres unes altures en la zona avançada de Biscaia. En general, les nostres tropes han realitzat petites avançades que facilitaran les operacions que s'han de portar a terme per la nostra part quan el temps millori.

L'enemic canoneja l'Ermita de Santa Agueda, sense produir cap dany.

En les nostres illes avançades de Sabidiego continuen sense fer foc, malgrat que l'esmentat poble està a tret de metralladora. La nostra arti-

lleria canoneja novament la fàbrica de l'esmentat poble, en la qual no es pot realitzar cap treball ja des fa dies.

Sembla que els facciosos retiren de l'esmentada fàbrica material que hi tenien. Això significa que s'ha inutilitzat un lloc des del qual s'havien prestat quantiosos serveis als facciosos. — Febus.

FORCES ITALIANES HAN APAREGUT AL SECTOR DE ZUERA

Barbastro, 5. — S'ha comprovat que al front d'Aragó hi ha forces italianes que han intervingut en una operació de molta envergadura.

En la zona de Zuera, atacaren fa dies nombroses forces procedides d'alguna tancs i esquadres d'avions. L'atac fou dur i l'esforç emercut pels facciosos per a sortir-ne victoriosos fou gran. L'empenta enemiga fou inútil, car els atacants foren rebutjats i sofriren grans pèrdues. Les nostres tropes recolliren alguns cadàvers enemics i papers que demostren que les tropes atacants eren italianes en llur totalitat, amb comandaments italians i amb material de guerra italià propis d'una divisió. Aquesta era la de

"Fletxes Blaves", que ara es reorganitza en la reraguarda d'aquest front.

Entre els cadàvers recollits hi ha el d'un tinent d'Infanteria pertanyent a "Fletxes Blaves", al qual li foren trobats dos rebuts de cobrament efectuat en la primera brigada de "Fletxes Blaves". El pagament es feu en diner italià. El sou del mes de setembre l'ho fet efectiu el sudit oficial en l'oficina que a Saragossa té la seva brigada. — Febus.

TRANQUIL·LITAT AL SECTOR DE PINA

Pina, 5. — La tranquil·litat en tot aquest sector és gairebé absoluta. La immobilitat en el camp enemic ha estat completa.

La pluja amaran aquesta terra fa impossible caminar ni per les pistes. Tot amb tot hi ha hagut foc de fuselleria, però de poca intensitat.

Des de les altures que dominen la carretera de Fuentes han estat vistes molt lluny algunes concentracions enemigues a les quals les nostres bateries trameteren alguns projectils durant uns minuts i es veié que els facciosos fugien i que alguns trets cuaien enmig dels grups. — Febus.

TOT PALESTINA ESTA EN ESTAT DE GUERRA

La policia obliga els comerços dels àrabs a obrir les portes

Jerusalem, 5. — Les autoritats britàniques segueixen adoptant enèrgiques mesures repressives per a acabar radicalment amb l'agitació dels àrabs. S'ha publicat un ban redactat en

termes laconics, però de gran energia, anunciant que el menor intent d'aldarull serà reprimat a l'acte amb gran severitat.

Es pot dir que tot Palestina es tro-

ba en estat de guerra. En ciutats i camps la vigilància és enorme. Aquesta s'exerceix àdhuc des de l'aire. Durant el dia d'ahir volaren constantment sobre Jerusalem alguns avions militars anglesos provints de metralladores disposats a intervenir en el cas que es produís les anuncides manifestacions. La policia procedeix a fer obrir per la força el comerç àrab, el qual es trobava tancat en senyal de protesta per la repressió anglesa i la detenció dels dirigents àrabs.

Els avions encarregats de volar damunt de Jerusalem i la seva regió han reprès aquest matí el servei, volant gairebé arran de les teulades, de forma que es veien perfectament des de terra les metralladores dels aparells, disposades a fer foc. Mentrestant prossegueixen les detencions a tot el país, que assolixen ja una suma considerable. — Cosmos.

REMARQUES

La influència espiritual de Cebrià Mera

Diuen que passat «El Campesino» i Cebrià Mera parlaren junts en un acte celebrat a Madrid. Si hom té en compte que es tracta de dos fermes lluitadors de la causa antifeixista, el fet de parlar junts no té cap importància; però sí el fet s'enjudicia des del caire polític, les paraules d'«El Campesino» tenen un significat i una transcendència que cal remarcar, car el llenguatge d'aquesta camarada és exactament el llenguatge que ha emprat sempre el camarada Cebrià Mera.

Valentí González ha dit que la unitat no pot ésser una consigna més ni reduir-se a tema de discussió, sinó que ha de procurar-se amb actes i amb una rectificació de conjunt de la qual sorgeixi la confiança necessària entre els que han de lluitar i han de caminar junts.

Retornant-se als seus subordinats, «El Campesino» declarà, amb rotunda energia, que d'ara endavant no necessita saber quina és la significació política dels soldats que integren la seva divisió, i afegí: «Si algun carnet he de demanar-los, on ha d'ésser el d'aquesta organització o d'aquest partit, sinó exclusivament l'honorari carnet que els acrediti com a elements integrants de l'Exèrcit Popular».

Cebrià Mera mai no parla d'altra manera, i per això ell, que es feu i es fa estimar dels soldats de la seva divisió, pogué escriure pàgines tan encoratjadores com la desfeta de l'exèrcit italià a l'Alcària.

No hi ha altre camí que aquest: unitat a la reraguarda i, sobretot, unitat i germanor als fronts de batalla, perquè barrejats els interessos i la sang dels qui lluiten als dos fronts, ningú no sabria trobar-hi la diferència. És una mateixa sang i són uns mateixos interessos: la carn i les llibertats dels fills del poble espanyol.

Si ha començat «El Campesino», és d'esperar que Lister continuarà, molt aviat, el mateix llenguatge.

I llavors podrem albirar el futur amb l'ànima sadollada de certitud i d'esperances.

¿RETIRARIA ITALIA ELS SEUS EFECTIUS MILITARS D'ESPANYA A CANVI DE DINERS?

Paris, 5. — Els diaris d'aquest matí posen de relleu que mentre s'espera la resposta d'Itàlia a la nota franco-britànica, les Converses estan desenvolupant enorme activitat.

A Paris, el ministre de Negocis Estrangers, Debos, ha rebut la visita de l'ambaixador de França a Londres,

Corbin. Ambdós han convingut sobre la posició francesa a l'esguard d'Anglaterra, per a solidaritzar l'acció dels dos països davant del problema de la intervenció estrangera a Espanya.

Debos ha rebut també la visita de l'ambaixador d'Espanya, Osorio i Ca-

llardo, qui anà a informar-se del curs de l'acord franco-britànic.

A les converses celebrades per Debos amb el ministre lituani de Negocis Estrangers, seguiran les que celebrara demà i el dijous amb ministre de Relacions Exteriors de Lituània, Lozorovits.

A Roma s'està en constant comunicació amb Berlin, per tal de llegir la resposta que hagi de donar-se a la nota franco-britànica. Declaren a aquest respecte els telegrames de la capital d'Itàlia que en el dia d'ahir es po-

(Segueix a la pàgina 3)

¿Nous reforços italians per a Franco?

Roma, 5. — Es troba en aquesta capital, precedent d'Espanya, el general en cap de les milícies feixistes, Terenz. Hom diu que ha vingut amb l'objecte de sol·licitar la transmissió de reforços a Espanya. — Cosmos.

Notícies Locals

TELEFONISTA QUE S'HA DE PRESENTAR

Es notifica a l'empleada de la Companyia Telefònica Nacional d'Espanya, Elisa Carrero Rives, que si en el termini de deu dies, a partir d'avui, no es reintegra al seu lloc de treball, serà baixa definitiva de la plantilla de la Companyia.

ACCIDENTS

Al quilòmetre 72 de la carretera de Vic, un automòbil en el qual viatjaven diferents agents de la plantilla de Figueras, va sofrir un accident i s'estavellà contra un arbre. Resultaren morts el conductor Joan Prado i l'agent Josep Jover, i ferits tres agents més.

A Pedralbes, a conseqüència d'una falsa maniobra per no atropellar un ciclista, va bolcar un auto i resultaren ferits els ocupants: Jaume Jordana Brandoll, de 39 anys, gravissim; Pere Bertran Torres, de 30, reservat; i Baltasar Pagès Isern, de 29, reservat.

Tots són veïns d'Igualada, i han restat hospitalitzats a l'Hospital Clínic.

ACLARIMENT D'UN FET

Es va aclarir la mort d'Adela Garcia, que va tenir lloc a un primer pis del carrer de Lancaster.

El company de la interfecta, que va declarar davant el jutge, després de moltes preguntes, va dir que havien tingut una discussió per motius insignificants i que ella li va dir que anava a vendre la pistola que ell tenia per tal de procurar-se diners, a la qual cosa ell s'oposà, car esperava ésser admès al cos de carabiners per haver presentat la instància.

Aquestes raons no serviren de res, car ella agafà la pistola i va voler marxar de la casa, i en aquell moment se li engegà l'arma i es causà la mort.

La pistola ja ha estat trobada i obra a poder del Jutjat. Hom espera el dictamen de l'autòpsia, el qual aclarirà si és possible que la ferida que ocasionà la mort hagi estat feta per la mateixa persona.

¿Es retirará Mèxic de la Societat de Nacions?

Ciudad Méjico, 5. — Alguns diputats es proposen demanar al Parlament i al Govern que Mèxic es retiri de la Societat de Nacions, com a protesta per la conducta de l'organisme internacional davant l'Espanya republicana.

El vice-president de la Cambra, Martínez, ha declarat que l'esmentada proposició no trobarà ambient favorable, ni a la Cambra ni a l'opinió pública mexicana. — Cosmos.

Iugoslàvia resol ràpidament una crisi de govern

Belgrad, 5. — S'ha produït una crisi llamp que ha solucionat ràpidament el regent Pau. Han dimittit sis ministres del Gabinet Stoyadinovitch, els quals han estat substituïts immediatament. — Cosmos.

Belgrad, 5. — L'Agència oficial Avala anuncia que el president del Consell i ministre d'Affers Estrangers de Iugoslàvia, Stoyadinovitch, anirà a París la vinent setmana en viatge oficial, a fi de celebrar importants negociacions referents a la renovació del Tractat d'aliança entre França i Iugoslàvia, la vigència del qual expirarà pròximament.

Stoyadinovitch aprofitarà la seva estada a París per tal de conferenciar amb els homes d'Estat francesos sobre la situació general europea i dels assumptes que interessin particularment França i Iugoslàvia. — Cosmos.

Profecia per profecia

L'altisonant discurs de Mussolini a Alemanya ha enriolat Georges Bidault, col·laborador de "L'Aube", el qual, en comentar la frase: "Les més grans, les més veritables democràcies del Món són Alemanya i Itàlia", diu que val més que s'ho prenguin en broma tots aquells qui no tenen el camp de concentració. I més endavant afegeix:

"Un altre gènere d'humorada consisteix en els falsos semblants antibolxevics procedents avui, per oportunisme, de l'home i del règim que, durant quinze anys, han mantingut les més estretes relacions amb la Rússia soviètica. L'última broma no és la menys forta. I és aquesta: "L'Europa de demà serà feixista". Profecia per profecia: ni la Itàlia ni l'Alemanya de demà no seran feixistes."

Generalitat

LA UNIO DE TOTES LES FORCES ANTIFEIXISTES

Aquesta tarda es reunirà el Consell de la Generalitat. En aquest Consell no passarà res Els canvis atmosfèrics són produïts pel vent de llevant. Mentre no bufi aquest vent, continuarà la mateixa temperatura.

Sembla que els polítics s'han adonat que els nostres problemes els hem de resoldre nosaltres i no pas els forasters. No cal esperar res dels països que constantment diuen que desitgen el triomf de les nostres armes i permeten que reïxin les maniobres dels nostres enemics.

Quan els veïns intervernen en els conflictes que es plantegen dins d'una família, ja poden assegurar que seran agraijats. És preferible que en les discussions familiars intervinguin únicament els membres que constitueixen la família.

En totes les nacions d'Europa, la burgesia i el capitalisme tenen un gran predomini damunt el proletariat. Si les grans Potències fossin dirigides i governades pels obrers, tingueren la seguretat que ens ajudarien a vèncer els enemics del poble. Els obrers d'arreu del Món constitueixen una gran família. En aquests moments que luiten dues ideologies irreconciliables, no cal esperar res del capitalisme internacional.

Si trobem tantes de portes tancades i si s'alcen muralles tan altes entorn dels països de constitució burgesa, perquè el poble no pugui sentir els nostres cians de llibertat, cal que hi hagi una estreta unió entre tots els membres de la gran família proletària per aconseguir el triomf definitiu de les nostres armes.

Segurament els polítics s'hauran adonat que han perdut el temps volent convèncer els qui mai no ens ajudaran, perquè no volen donar una lliçó de mort al capitalisme, que és l'únic responsable de la majoria de les conflagracions que han portat la desolació i la misèria als pobles.

Espratinscu una mica, i sota de les vestidures de combat dels nostres al·lervaris no hi trobareu sinó un gran egoisme. És endebedes que vulguen sentir els batecs d'un cor noble i generós. La lluita que sostenen no té altra finalitat que mantenir els privilegis de la burgesia, de la noblesa i del capitalisme.

El President Companys i tots els qui col·laboren amb ell, s'hauran adonat que s'imposa la unió de tots els elements antifeixistes per aconseguir l'escament de l'exèrcit mercenari. Deixem Ginebra per als turistes i per als diplomàtics que pretenen solucionar els conflictes que es plantegen en els pobles, esgrimint, amb elegància, el floret subtil i vinclat de l'habilitat i de la ironia.

Nosaltres, per a vèncer, no necessitem el vot favorable d'una Assembla ni el floret del diplomàtic. No ens cal altra cosa que la unió del proletariat. Si ens uníem i forméssim un feix indestructible, ningú no ens podria arrabassar la bandera que portem a les mans.

J. VERAX

UNA COMISSIO DE LA LLIGA DELS DRETS DE L'HOMME VISITA EL PRESIDENT

Aquest matí ha visitat el President Companys, una comissió de la Lliga dels Drets de l'Home. L'ha visitat també el president de l'Audiència J. Andreu.

AQUESTA TARDA S'HA REUNIT EL CONSELL EXECUTIU

A les sis d'aquesta tarda, s'ha reunit

el Consell executiu de la Generalitat, sota la presidència de Lluís Companys.

UN REGISTRE DE CIUTADANS D'EUCZADI

El conseller de Governació ha signat un Decret creant en aquell Departament un Registre de ciutadans d'Euzcadi residents actualment a Catalunya i que no estiguin aprofitant els beneficis del Decret de 14 d'agost d'enguany.

Justicia

La pena sol·licitada pel fiscal fou de quatre mesos i un dia de presó, i la defensa demanà l'absolució. El jutge restà pendent de sentència.

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

Audiència Territorial. — Seia segona: Revisió, Jaume Roldós contra Arrendatària de Tabacs i el fiscal.

Tribunal Contenciós. — Roqueta contra l'Administració. Ajuntament de Barcelona contra l'Administració i Manuel Sala. Conde contra l'Administració.

Tribunals Populars. — Número 1: Dos judicis per estafada contra Josep Olmos i Joan Fló Nadal.

Número 2: Un Jurat per usurpació de funcions contra Sebastià Casas.

Tribunals d'Urgència. — Número 1: Per desafecció al règim, contra Joan Balanya i altres.

Número 2: Dos judicis per desafecció al règim contra Joan Rauet i Miquel Guardiola.

DIVORCIS PER A DEMA

Maria Olives contra Joaquim Albadalejo, a les 11.

Ferran Gueri contra Avelina Cufado, a les 11.00.

Carme Benet contra Pere Oller, a les 11.10.

TRIBUNAL DE CASSACIO DE CATALUNYA

Dia 6 d'octubre, a dos quarts de dotze: Recurs de revisió en el judici de divorci promogut per Emília Hill i López contra Albert Serrate.

SENTENCIA ABSOLUTORIA

El Jutjat de guàrdia número 2 ha dictat sentència absolutòria en el judici celebrat aquest matí per adhesió a la rebel·lió, contra Josep Mora Moreno i Manuel Juan Juan.

DETENCO

Ha ingressat als calabossos del Palau de Justícia Miquel Ripoll Martín, acusat d'haver agredit la seva relogada Manuela Campalana, al pis del carrer d'Assaonadors on vivien.

AJORNAMENT

El president del Tribunal Suprem, Marià Gómez, ha adreçat una telegrama al conseller de Justícia de la Generalitat comunicant-li que ocupacions insubornables l'impedixen de sortir de València aquests dies, per la qual cosa li prega que sigui ajornada la reunió de la Comissió Mixta de Justícia que havia de celebrar-se demà, dimecres.

VENIA OUS A 24 PESETER LA DOTZENA

La policia ha posat a disposició del Jutjat Maria Ramis Jacquet, que venia ous a 24 pesetes la dotzena.

En la seva declaració, la detinguda manifestà que a Figueras li havien dit que a Barcelona podia vendre els articles a bon preu, per la qual cosa no va dubtar a venir, per a guanyar-se unes pesetes.

UN ABSOLT I UN PENYORAT

Al Tribunal Popular número 1, s'han vist dues causes, una contra Josep Peix, per tinença d'arma, el qual ha estat absolut, i una altra contra Josep Moreno Gallart, el qual portava les insignies d'aviador sense ésser-ho.

La pena imposada fou de penyorat de 50 pesetes.

PENDENT DE SENTENCIA

Davant el Tribunal d'Urgència número 1 ha comparegut Jaume Serra, acusat de desafecció al règim en emetent les ràdios faccioses a Sant Hipòlit, en givria.

Els mariners del «Konsomol» seran alliberats i podran aportar al seu país una prova del que és l'infern feixista

El passat mes de gener, la pirateria feixista iniciava la seva carrera criminal amb l'enfonsament del vaixell soviètic "Konsomol", una tarda de la segona quinzena del mes, a l'altura d'Oran.

El vaixell pirata "Balears" disparà divuit canonades i l'enfonsà. Quan la tripulació intentava salvar-se bogant en direcció a un vaixell noruec que havia presenciat l'agressió, el vaixell faccós envestí la canoa de salvament, la féu en dos trosos i recollí la tripulació que, des d'aquell moment, fou considerada com a presonera.

D'ençà de l'enfonsament del vaixell fins als actuals moments, els tripulants del "Konsomol" han estat tancats a les presons de l'Espanya rebel.

Tan aviat com el Govern espanyol va conèixer la situació dels tripulants soviètics va iniciar gestions per alliberar els nostres germans del país amic, a fi de sotstretre'ls als sofriments que precisament per llur condició els havien d'imposar els nostres enemics, que ho són d'ells a la vegada.

El Govern espanyol, i amb ell tots els espanyols, tenia un interès enorme en aconseguir l'alliberament d'aquests treballadors soviètics, per tal de demostrar així la solidaritat que existia entre el nostre país i la U. R. S. S. i com a expressió d'agraïment a l'ajut que ens presta el país germà.

Les gestions del Govern de la República han donat el resultat que era d'esperar i ha concertat un canvi de presones amb els rebels perquè pogues-

¿PER QUE L'EMPERADOR DEL JAPO HA CONVIDAT L'AMBAIXADOR DE LA U. R. S. S.?

Li Yu Xeng, general xinès, ha estat afusellat

Londres, 5. — Hom considera com un factor benigne per al desenvolupament dels esdeveniments a l'Extrem Orient, la invitació de l'emperador del Japó a l'ambaixador soviètic a dinar amb ell, així com l'actitud del representant diplomàtic de la U. R. S. S. acceptant la invitació.

Les últimes notícies rebudes de Tòquio informen que, a més del Mikado, l'ambaixador rus i el ministre nipó d'Affers Estrangers, Hirota, assistiren a l'apat altres destacades personalitats, la presència de les quals a l'acte contribueix a que aquest revesteixi més importància.

Unànimement es declara que la tensió nipo-soviètica ha d'haver minvat considerablement perquè hagi pogut celebrar-se l'acte esmentat. — Cosmos.

Tòquio, 5. — La notícia de l'entrevista celebrada entre l'emperador del Japó i l'ambaixador de la U. R. S. S., en el curs de l'apat al qual assistiren ambdós en unió de Hirota, ministre nipó de Relacions Exteriors, l'ha publicada l'Agència oficial Domei en termes sensacionals.

La informació de l'Agència nipona posa de relleu la importància que tal esdeveniment presenta en les actuals circumstàncies i en moment en que es troben circulant nombroses informacions sobre la lliantor russo-japonesa i el perill que la Unió Soviètica ajuda decididament Xina.

En realitat, els observadors estran-

gers no s'expliquen els motius de la sobtada entrevista entre l'ambaixador soviètic i el Mikado. Se sap que fou aquest qui l'invità a dinar en la seva companyia, però no s'ignora la gran importància que revesteix el fet que la invitació hagi estat immediatament acceptada. Per últim, s'atribueix particular importància al fet que també s'assegués a la taula imperial el ministre de Relacions Exteriors, Hirota.

Es pot dir que hi ha veritable expectació per conèixer quin ha estat l'abast real de l'entrevista, encara que no falta qui assegura que tot s'ha limitat a un "invitació del Mikado, acceptada amb cortesia pel diplomàtic soviètic". — Cosmos.

ACTE DE PROTESTA A LONDRES PER LA INTERVENCO JAPONESA A LA XINA

Londres, 5. — Per a aquesta nit ha estat anunciada la celebració, a l'Albert Hall d'aquesta capital, d'un magnific acte públic que serà presidit per l'arquibisbe de Canterbury, per tal de protestar per la intervenció del Japó a la Xina.

En el curs de l'acte serà projectada la pel·lícula "Bombes sobre Xina", relativa als bombardeigs de les ciutats obertes xineses per l'aviació i l'artilleria del Japó. — Cosmos.

DESEMBARQUEN FORCES JAPONESES A UNES ILLES DAVANT MACAO

Hong-Kong, 5. — Sis vaixells de guerra japonesos han aconseguit desembarcar alguns centenars de fusellers marins a tres illes xineses que existeixen davant la possessió portuguesa de Macao. Hom remarca que aquest és el primer desembarcament que porten a terme els japonesos al sud de la Xina. — Cosmos.

GENERAL XINES AFUSELLAT PER NO COMPLIR AMB EL SEU DEURE

Xang-Hai, 5. — Es confirma que el general xinès Li Yu eng ha estat afusellat per haver-se retirat d'algunes posicions sense oposar als japonesos la deguda resistència. — Cosmos.

L'ESTACIO DEL NORD DE XANG-HAI BOMBARDEJADA PELS AVIONS NIPONS

Xang-Hai, 5. — Tres grans avions

plurimotors japonesos han bombardejat aquest matí, amb projectils pesats, l'estació del Nord i els seus voltants. Fins ara es desconeixen els efectes del bombardeig. — Cosmos.

ELS TREBALLISTES BRITANICS DEMANEN LA REOBERTURA DE LA CAMBRA DELS COMUNS

Londres, 5. — El major Attlee, cap del grup treballista de la Cambra dels Comuns, ha dirigit una carta oficial al primer ministre Neville Chamberlain, en la qual li demana que s'avançi la reobertura del Parlament, amb el fi que pugui ésser discutida la situació a l'Extrem Orient. Se suposa que Chamberlain aprofitarà el Consell de ministres convocat per a demà, per tal de donar lectura de la carta als seus companys de Gabinet i considerar si procedeix o no avançar la reobertura de la Cambra dels Comuns. — Cosmos.

CAMIONS I MUNICIONS D'ALEMANYA PER ALS XINESOS

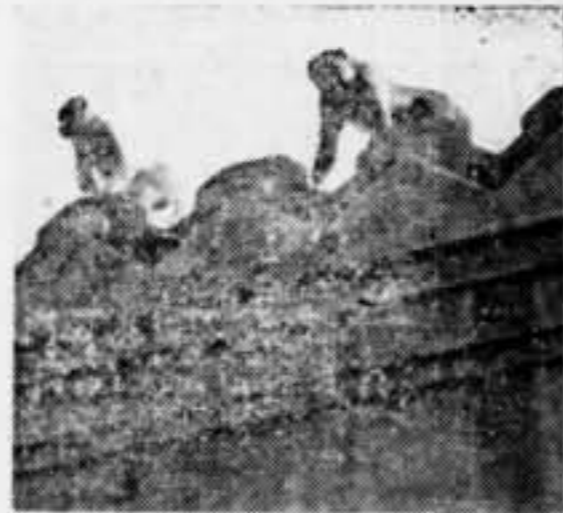
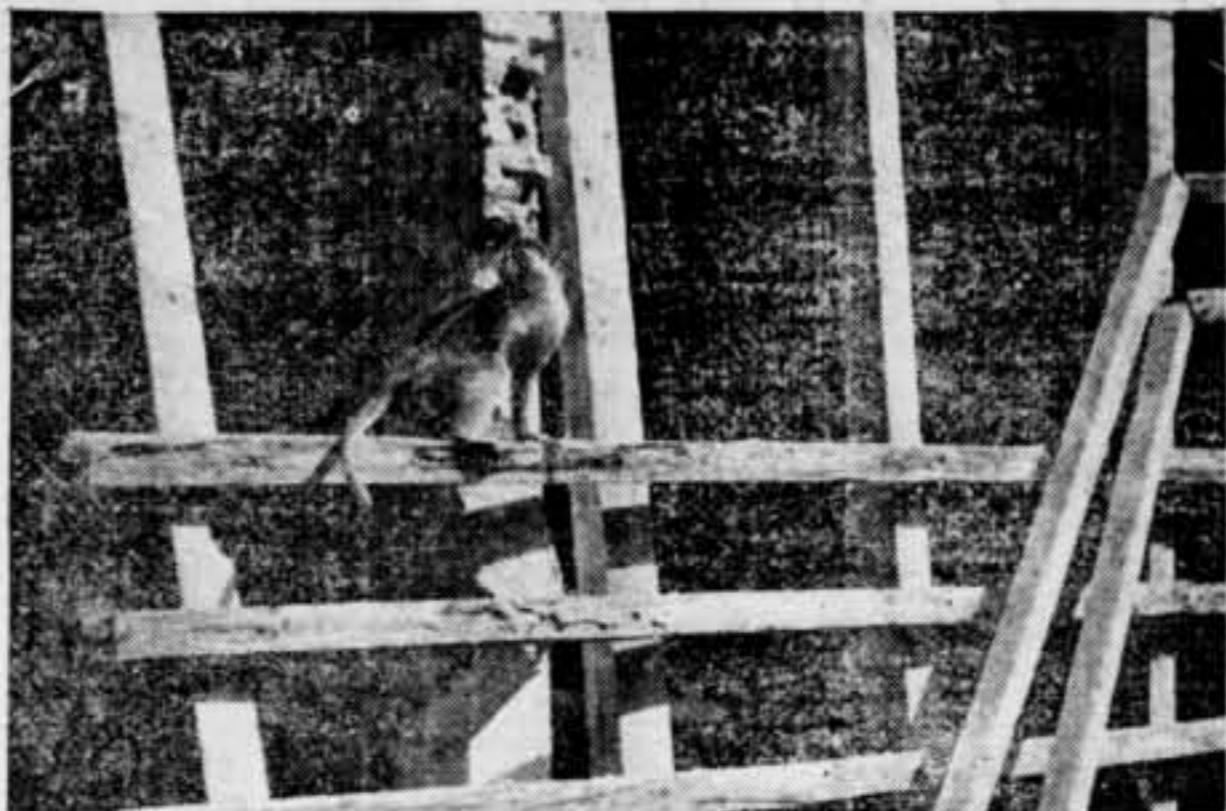
Singapur, 5. — Del vaixell alemany "Gronau", de la companyia de navegació North Lloyd, han estat desembarcats 30 camions per al transport de tropes i 8.000.000 de cartutxos. S'ignora si aquest important carregament béllic seguirà cap a Xina o quedarà a Singapur fins que es rebin ordes de Berlín. — Cosmos.

Resum de notícies

Madrid, 5. — El general Miaja ha rebut els periodistes i els ha manifestat que havia rebut una carta de l'ambaixador d'Anglaterra a Espanya, transmetent-li a l'ex-marqués de Lario, en la qual dona les gràcies al general Miaja per les atencions que havia tingut amb la seva neboda i d'altres familiars, fets presoners al front de Brunete.

València, 5. — A les deu del matí d'avui s'ha efectuat, al despatx del governador civil, el lliurament d'una bandera i un estendard al Regiment d'Infanteria número 10.

Ni les mones no se'n saben avenir

Fou en una de les criminals agressions feixistes. No ho varem publicar en el moment d'haver-se produït perquè no pogués servir d'orientació als agressors. Però el cert és que una de les gèbies de les mones restà esbotada, i les besties de moment esmaperdudes, després amb llur curiositat provocativa, es van escapar per l'esvorane de la gàbia i aparegueren per tots cantons amb llur parpellejar característic. «Que passa? — venien a dir. — És que la llibertat ens hi volen donar ara els salvatges?». Les mones no se'n saben avenir.

RETIRARIA ITALIA ELS SEUS EFECTIUS...

(Ve de la primera pàgina)

que avançar molt poc a causa de l'absència de Mussolini, qui no tornà a la capital, en contra de l'anunciat, i s'espera que ho faci durant el dia d'avui. Finalment, també es refereixen els comentaris a la inesperada sortida cap a Berlín de l'ambaixador d'Alemanya a Londres, von Ribbentrop, el qual feia pocs dies que havia visitat el seu país. Hom suposa amb fonament que Hitler i von Neurath volen conèixer confidencialment la posició veritable d'Anglaterra davant la qüestió d'Espanya i saber fins a quin punt està disposada a consentir una rebalxa en les seves primitives pretensions contingudes en la nota franco-britànica. Hom creu que, després d'escoltar von Ribbentrop, els dirigents de la política exterior del Reich cursaran llur consell al Govern de Roma per tal que aquest pugui contestar a París i Londres. — Cosmos.

LA CONTESTACIO D'ITALIA A LA NOTA FRANCO-BRITANICA

Roma, 5. — Als cercles romans ben informats es diu que la resposta d'Itàlia a la nota franco-britànica tindrà lloc en el curs de la present setmana. Existeix la més gran discrepància d'opinions quant al contingut de la resposta de Roma, encara que la majoria creu que encara no ha arribat el moment d'opinar en definitiva, car encara no s'han concertat Roma i Berlín sobre la resposta a la nota de París i Londres. — Cosmos.

SENSACIONAL RUMOR A LONDRES

Londres, 5. — A Londres circulà ahir, intensament, el rumor que Itàlia estava disposada a portar a cap la retirada dels "voluntaris" d'Espanya, a condició que Anglaterra li fes un important emprèstit. El "Financial Times" escriu, aquest matí, que aquesta suposició és absurda, i afegitx que si Itàlia té aquesta esperança viu en un complet error. — Cosmos.

ITALIA VOLDRIA PORTAR L'AFER DELS "VOLUNTARIS" AL "COMITE DE NO INTERVENCIO", DE LONDRES

Roma, 5. — Segons les últimes informacions sobre l'actitud d'Itàlia davant la nota franco-britànica, el Govern de Roma refusarà cortament la invitació per a una conferència tripartita, i propugnarà que aquesta es converteixi en conferència a quatre, amb la participació d'Alemanya. La resposta italiana reconeixerà l'apreciable esforç realitzat per França i Anglaterra per tal de cercar una solució harmònica a la qüestió de la retirada dels "voluntaris". La resposta italiana aconsellarà que la qüestió de referència sigui confiada a l'estudi pel Comitè de no intervenció, de Londres. — Cosmos.

GONZALEZ PEÑA PRESIDEIX UNA REUNIO DE LA NOVA EXECUTIVA DE LA U. G. T.

València, 5. — Ahir, sota la presidència del company González Peña, es va reunir l'Executiva de la Unió General de Treballadors.

Foren llegides nombroses adhesions a la nova Executiva, entre elles les de la Federació de la Indústria Farmacèutica, Crèdit i Finances i Tabaquers, com així mateix de les Societats de Treballadors de la Terra de Fuentesnovilla i Romanones, Cambrers i Cuiners de Guadalajara i nombroses seccions dels Sindicats de Comunicacions i Arts Gràfiques.

A requeriment del ministre de Defensa Nacional, ha estat designat per a representar la U. G. T. al Comitè Central d'Instrucció Premlitar el company Ureña.

Per la Tresoreria es donà compte d'haver-se rebut la liquidació de les

Federacions de Treballadors de l'Ensenyament, Tabaquers i Fusta. La Comissió Executiva quedà asabentada dels que passà amb motiu de la reunió del Secretariat Provincial de Madrid.

S'acordà atxecar la desautorització que pesa sobre els periòdics "Las Noticias", de Barcelona, i "Claridad", de Madrid, com a portantveus de la U. G. T.

A la vista de la comunicació de la Comissió Executiva del Partit Socialista en resposta a la salutació de la U. G. T., s'acordà celebrar immediatament la reunió conjunta de les dues Executives. — Febus.

NOTA INTERNACIONAL

LA SIGNATURA «FEIXISTA» ALS ACORDS DE LA CONFERENCIA DE NYON

Abans que Anglaterra, França i Itàlia donessin el vist i plau definitiu als acords tècnics navals elaborats a Nyon, la pirateria que opera a la nostra mar ha anticipat quines són les seves intencions, malgrat que hom l'hagi tractada amb polidesa darrerament a París.

El destructor anglès "Basilisk", que efectuava servei de patrulla a la Mediterrània occidental, segons les disposicions dels acords de Nyon, ha estat agredit per un submarí feixista, el qual no aconseguí el seu objectiu. Dineu les agències d'informació que la coexistència d'aquesta notícia ha produït una enorme sensació a Londres, car a la gran vila anglesa hom creu en la lleialtat dels Estats totalitaris quan accepten una responsabilitat en principi. Molt a desgrat de la proverbial bonhomia anglesa, els fets s'han produït altrament, i gairebé hom pot arriscar-se a prejutjar quina serà la sort d'allò que s'acordà a Nyon.

Malgrat que a hores d'ara continuen les recerques de la flota anglesa per tal d'atrapar l'agressor, creiem que la crua escamesa submarina contra una unitat de control servirà almenys per accelerar la posició internacional britànica vers l'adopció de mesures que tallin energèicament i definitivament la pirateria. A més, és utilitzable com a prova de primer ordre davant la propera Conferència Tripartita, si és que hom la celebra. Com sigui, el feixisme ha palèsat el respecte que li mereixen ara i en l'esdevenir els sistemes de protecció que les grans democràcies europees havien ideat per a garantir la navegació comercial a la Mediterrània.

Formalment pot dir-se que aquest succés val com a signatura als acords de la Conferència de Nyon de part del feixisme internacional. Caldrà vetre com es comportaran la resta dels Estats compromesos en un pacte que ha estat visceralment torpedinat.

Reials passatemps

L'inexistent tron d'Espanya és motiu d'intrigues i baralles entre la gent de «sang blava» L'ex-rei lluita pel seu fill Joan i l'ex-emperadriu Zita prescindeix de Viena... per Madrid

El diari polonès "Kurjer Cracowy" editat a Varsòvia, publica una informació sobre els maneigs, entrevistes i desavinences entre elements destacats d'aquells que encara s'esforcen a fer creure que a Espanya hi pot haver aspirants a un "tron". Poden celebrar tantes entrevistes ridícules com vulguin. El poble espanyol té tractat el seu camí i està segur d'arribar al final, malgrat tots els obstacles que s'hi oposin.

Transcrivim la informació a la qual ens referim, per tal que es vegi la raó que assisteix la República en la seva lluita per la llibertat i perquè al mateix temps resti ben clar com procedeixen el "caudillo" i els seus aliats.

"A l'espanyol pati del castell "Steinokerzeel" entra amb gran velocitat un luxós cotxe tancat. Porta la matrícula de San Sebastián, i el número 1083. Està cobert d'una gran capa de pols. Ha arribat al castell des de Brussel·les, utilitzant camins poc transitats. Malgrat tot, no ha pogut sostreure's a la vigilància de què era objecte. Solament va poder burlar-la un moment, quan passava per Agrestilla, però de seguida fou trobada la pista que hom li seguia des del moment que va traspassar el pont internacional d'Irún.

L'ocupant del cotxe sap que per a poder visitar l'ex-emperadriu Zita ha d'amaragar-se de la pública tafaneria de la gent. L'automòbil s'atura davant l'entrada principal. Minuts més tard, un vell criat, que recorda encara els temps de Schoenbrunn, anuncia el recent arribat. El venedor pronuncia amb dificultat uns cognoms espanyols i un títol: — Domènec Arcevalo, comte de Rodemo.

LA CONFERENCIA DELS ITI. Amb molta cortesia, l'espanyol s'inclina davant una senyora vella, de trets

energics, ulls negres i llavis fins. L'ex-emperadriu ha canviat molt, en aquests últims anys. L'orgullera austríaca, que així l'anomenava popularment, s'ha carregat d'espatlles, ha envellit.

Amb la mateixa cortesia, Rodemo, cap dels carlistes espanyols, saluda Xavier de Borbó, germà de Zita, a qui el duc Joan de Saint-James, pretendent carlista al tron d'Espanya, morí recentment a Viena a l'edat de 80 anys, va designar successor de les seves "pretensions". Els contingents carlistes i requetes que hi ha a Espanya no el coneixen ni en fotografia.

El respectable tercer s'asseu al voltant d'una taula, i l'ex-comte comença a parlar. — La nostra situació no és pas molt brillant. Franco ha unificat els falangistes i carlistes en una organització. El "generalíssim" afavoreix Alfons XIII. D'ençà de la mort de Mola — que era carlista —, la influència del duc Galitzia — germà de l'ex-emperadriu i de Xavier de Borbó — ha disminuït extraordinàriament en l'Estat Major de l'exèrcit del Nord. Franco va eliminant els oficials carlistes. Diu que li donem pocs diners.

I canviant de to, continua: — Hem d'actuar amb rapidesa. Hem d'aprofitar per a nosaltres l'apropament d'Itàlia i Anglaterra i adquirir les garanties d'aquesta dos Estats. Hem de pressionar sobre el "generalíssim". El pla de S. M. l'emperadriu ha tingut una entusiasta acollida en els cercles carlistes. Otó ens va agradar molt durant la seva curta estada a San Sebastián, lloc on va visitar, a l'hospital, el seu oncle Galetà. El duc Xavier, aquesta setmana, ha d'abdicar a favor del seu coss. Aquest pla ha d'ésser aprovat en tots els llocs. I ja afegir:

— Tot això s'ha de fer ràpidament. Alfons es troba a Lausana i no perd el temps. El nou ambaixador a Berlín, Magaz, és el seu home de confiança. Aquesta setmana tindrà una audiència amb Hitler a Berchtesgaden. Avui es diluna, el ...vendres ha d'estar tot aranjat. Otó pot entrar a Espanya per Irún. Els carlistes l'esperen.

ELS PRETENDENTS

Dimarts, dimecres, dijous, divendres, dissabte. Continua la "carrera" per a posseir el tron d'Espanya. Hi ha dos candidats. Otó d'Habsburg i Joan Carles, tercer fill d'Alfons de Borbó (el primer comte de Covadonga ha estat exclòs). Els parents i els seus testaferrers lluiten entre ells.

Otó no es troba gaire lluny d'Otóndeu. Es banya a la mar, rema. L'acompanya el baró Weisser, cap dels legitimistes austríacs.

Joan de Borbó, amb la seva muller, es troba a Sant Remo.

Els dos tenen la mateixa edat: 23 anys. Alfons lluita pel seu fill. Zita prescindeix de Viena... per Madrid.

A GINEBRA

En una petita fonda, en el llac de Ginebra, on durant la sessió de la Societat de Nacions hi ha conferències secretes entre els ministres de Negoci Estrangers, es troben parlant Alfons de Borbó i els representants dels monàrquics espanyols, Goicoechea i Luca de Tena. Conexien les reunions i consells del castell de "Steinokerzeel". També ells tenen pressa.

—L'austríaca — diu l'ex-marquès — va trametre el seu home de confiança a Roma. Allí hi té uns parents de molta influència.

seva família. En previsió ja va emmaridar els seus fills amb italians o italians.

— Franco simpatitza amb el príncep Joan — diu Goicoechea.

— Però entre els militars no deixen d'haver-hi partidaris d'Otó — interromp energic, l'ex-rei —. No recordeu que Mola va prohibir a Joan Carles la seva entrada a Espanya? Franco, aquest mes, ha d'anunciar que el príncep és "rei d'Espanya".

Les ridícules intrigues i baralles continuen. Però aquesta vegada no aconseguiran res. Els lluitadors de la llibertat i de la independència espanyola ja faran els possibles que així sigui.

Leopold Cardona, guanyador del premi de cançons de guerra

Del centenar de composicions que s'han presentat al concurs d'Himnes i Cançons de Guerra, convocat pel Consell Central de la Música dintre del Ministeri d'Instrucció Pública de València, han estat premiades cinc cançons, cada una amb la quantitat de 1.000 pessetes.

Entre les esmentades cançons figura el "Canti nocturn a les vínxeres del jove pianista i compositor maonès, Leopold Cardona, ben conegut en la nostra terra per les seves nombroses activitats públiques.

Les cançons premiades s'editaran en un àlbum, a càrrec del Ministeri i divulgades per tot el terreny de l'Espanya lleial per mitjà de la ràdio, les bandes militars, els orquestrons, etc.

EL FEIXISME ANGLÉS TREU EL NAS

Una manifestació de «camises negres» pels carrers de Londres és rebuda pel públic amb el cant de «La Internacional»

Londres, 5. — Amb motiu de la manifestació organitzada pels elements feixistes, es van poder veure ahir a Londres escenes extraordinàries.

Una hora abans que sortís el seguici organitzat pels feixistes de Millbank, per tal d'adreçar-se a Bernadsey, barri situat al sud-est de Londres, han començat els aldarulls. L'entrada del pont de Lambeth i Westminster estava envaïda per una gran gernació que desitjava veure passar la comitiva. A Longane s'havia aixecat una barricada amb camions vells i damunt d'ella figurava una bandera roja. La barricada estava rodejada de filferros per tal d'evitar, segurament, que pogués ésser desfeta. La policia intervingué i obligà a retirar la barri-

cada. Així es féu, però moments després tornaven a aixecar-la, no al mateix lloc, sinó una mica més enllà, i també en el recorregut que havia de seguir la manifestació feixista.

La gentada es mostrava molt excitada al pas dels feixistes, i va trencar diverses vegades el cordó que formava la policia per a evitar qualsevol incident.

Les camises negres continuaren llur recorregut, enmig de les imprecacions del públic. Les escenes han estat de gran violència. El públic saludava le pas dels feixistes amb cants revolucionaris, com «La Internacional».

La policia ha efectuat diverses detencions. Dos agents han resultat ferits durant una càrrega a Jamaica

Street. En aquest indret s'ha format una columna antifeixista composta de als fileres, que ha sortit contra la columna feixista.

Davant Soutward Park Road una altra columna antifeixista, formada també per als fileres i amb una bandera vermella al davant, carregà contra els elements que guardaven l'ordre per tal d'aconseguir arribar als feixistes. La policia muntada carregà contra els manifestants, els quals re- pelliren la càrrega amb pedres.

Els feixistes no pogueren participar en aquesta lluita campal, per haver-los copat la policia, a fi d'evitar que els aldarulls poguessin assolir una major gravetat.

Noms de carrers el canvi dels quals aprovà el Comitè Permanent Municipal, en sessió del dia 16 de setembre

Plaça i carrer del Bonavocà, es dirà: plaça i carrer de Lluís de Sirval. Carrer Alt (S. A.), es dirà: carrer Espartacus; carrer Alt de Sant Pere, es dirà carrer Ewell Boal. Avinguda Eduard Maristany, es dirà: Avinguda Francesc Marín; Avinguda d'Icària, es dirà Avinguda de la Revolució Social; Avinguda de la Verge de Montserrat, es dirà Avinguda de Francesc Ascaso; Avinguda de la Meridiana (S. M.), es dirà: Gran Via de la U. R. S. S. Carrer Baix de Sant Pere, es dirà: carrer Ramón Acín; de Bellem (Gràcia), es dirà: de Tardienta; del Carme, de Kropotkin; Cristià (Horta), es dirà: de la Barricada; del Duc de la Victòria, es dirà de Francesc Casas Sala; de l'Escolial (Gràcia), es dirà: de Lluís Aguilera; de Lourdes (Horta), es dirà: de Nazario Cuartero; de N. D. del Coll (Horta), es dirà: del Coll; de Maria Auxiliadora (Sarrià), es

dirà: de Rafael Fuster; Mitja de Sant Pere, es dirà: de Santiago Salvador; de Mercaders, es dirà: del 4 de Setembre; de Mont-Siò, es dirà: del Pintor Gimeno; del Negoci (S. A.), es dirà: de les Víctimes del 19 de juliol; del Bisbe, es dirà: de Garcia Lorca; del Bisbe Laguarda, es dirà: de la Revolució del 1936.

Carrer Ros d'Ollano (Gràcia), es dirà: carrer Manuel G. Alba; el de la Sagrera (S. M.), es dirà: S. Faure; el de Sant Agustí (Gràcia), de Màrius Angeloni; el de Sant Antoni Abad, de Timoteo Urieta Bono; el de Sant Climent, de Guinart i Martínez; el de Sant Crispí (Hosta), d'Alexandre Llaño; el de Sant Cristòfol (Gràcia), de Sánchez i Mercader; el de Sant Domènec (Gràcia), de Josep Sunyol i Garriga; el de Santa Matilde (S. A.), de l'Harmonia; el de Sant Oleguer, d'Eduard Farràs; el de Sant Pau, de Fargas Pellicer; el de Sant Salvador (Gràcia), de Barbastru; el de Santa Albina (Horta), de Vicién; el de Santa Anna, dels Màrtirs de Montjuïc; la Via D del Pla de Reforma (la formada per l'enderroc de les Drassanes), es dirà Via de la Pressa de les Drassanes; els carrers de la Unió i Barbarà (que esdevindran un de sol), prendran el nom de Marià Foyé; el carrer de Regomir es dirà del Guàrdia Gonçal Pavón; el dels Angels, de Felip Cortiella, i el de Sant Antoni (Sana), d'Artur Paz.

Passatge de la Bonanova (S. Gervasi), es dirà Passatge Erico Malatesta; el de Fabra i Puig (S. A.), de Josep Garcia; el de Gràcia de Pi i Margall, i el Nacional (Barceloneta), de Joan Yagbes.

Passatge Bacardi, es dirà: Passatge de la Metallúrgia; el de Garcia Cambra (S. M.), de Guillem Prats; el de Lluís Pellicer (Gràcia), de Lina Odona, i el de la Sagrada Família, de Florenci Gonzalez del Barco.

Carrer de Peris Mencheta (S. A.), es dirà: Carrer de Frederic Engels, i el de Peu de la Creu, del Konsomol.

Plaça d'Alcalá Zamora, es dirà: Plaça de Miquel i Josep Badia; la de l'Angel de Dostoyevski; la d'Antoni López, del Capità Bladreau; la de la Barceloneta (Barceloneta), dels Germans Ascaso; la del Canonge Rodó (S. M.), dels Màrtirs de Chicago; la del Nord (Gràcia), de Joan Fuster; la del Palau, d'Angel Ganivet; la de S. Josep Oriol, del Milicià Desconegut; la del Regomir, del Caporal Redondo; la de la Sagrada Família (S. M.), d'Ucrània; la de S. Agustí Vell, de Nestor Magno; la de S. Pere, del Capità J. M. Freire; la Sennen nom. (Galileo, Joan Gbell i Santa), del 19 de Juliol; la de la Puríssima Concepció, de Josep Duran, i la de Rogent (S. M.), de Benet Pansana.

Ronda de S. Antoni, es dirà: Ronda de Tarrida del Marmel; la de S. Pau, de Ricard Meila, i la de S. Pere, de Fermi Salvoccha.

Una història que ens parla de l'«altra» Alemanya

Lloc: una presó alemanya on viuen tancats els millors fills. Epoca: els primers mesos de la nostra guerra civil. Personatges: nombrosos presoners polítics anònims

Es una de les grans presons del Tercer Reich. Després de la conquesta del Poder, els «nazis» es van apres- sar a augmentar el nombre de presons. Alemanya és un «poble sense espai». Ho notem cada dia; la presó es desbordava de gent. Les escoles, les sales de conferències, fins i tot les esglésies van ésser transformades en presons. Hi ha un poble menyspreat per l'Alemanya oficial; es el que va transformar les esglésies en institucions d'ensenyança i cercles socials. A Alemanya, ara, escoles i esglésies són convertides en presons.

Es va amuntegant cada vegada més gent en un lloc reduït. En les celles de «nit», estretes, fredes, amb corrent d'aire, es empenyats d'abans, ocupats a fora tot el dia, passaven les nits proporcionant un inspirat excel-

lent per a afeblir la resistència física d'alguns «alta traïdors»; però ara una cella per a un sol home representa una gràcia excessiva per als «traïdors a la pàtria». Actualment treballen, mengen i dormen en una cella d'aquestes tres i fins quatre homes.

Des del 1935, hi ha àdhuc treball a les nostres presons. L'Alemanya oficial va considerar poc delicat que s'hagués de netejar del línoleum de terra taques de sang humana, perquè mantia vegada alguns «elements socials», de nervis fluxos, s'assemblaven més a «fi amb espant que no l'espant sense fi» i es llançaven de dalt de l'edifici. Calla cercar la distracció per mitjà del treball, i aquesta és la raó que l'Alemanya oficial hagi donat feina a fer als presos. A les celles, abarroïades de gent, s'hi llançaven munts de plo-

mes brutes d'oca; per aquest motiu, aquelles es transformaven en estables d'olor pestilent. Insectes fastigosos i cucs es passejaven per damunt de la taula i per terra, recordant als pobres reduïts que existeix encara al Món alguna cosa semblant a la carn. També s'hi llançaven a munts nusos de cordes brutes i de mal olor, les quals, desfetes, s'utilitzaven per a refer els cotins. Intel·lectuals, obrers qualificats artesans, camperols, l'únic delictes dels quals consistia a no haver reconegut l'Alemanya oficial, van perdre a poc a poc llur salut amb aquest treball.

Els denunciats a cada cella de polítics hi havia un delinqüent comú, sovint amb caràcter d'espia i traïdor. De vegades, el pres polític no s'adonava sinó per l'ordre de detenció de color roig de la «Gestapo» que havia estat víctima d'un minut de descuit.

Així era la presó, en el mes de juliol del 1936.

Però com va canviar l'ambient en heurament de la lluita del poble espanyol per la seva alliberació! Un dia la notícia de la insurrecció dels generals va esclatar com una bomba a la nostra presó hermèticament allada. A l'hora de l'estarjo, que en realitat era una hora d'exercici forçat, corria la notícia de boca en boca, de finestra en finestra, per cada cella. A la nit no hi va haver, per primera vegada, el silenci acostumat. Tota la presó era plena de xixueigs; de tant en tant se sentien cops. Amb veu anglosaxona els presos es preguntaven: «Seguirà Espanya el camí d'Alemanya? Venceran els obrers i els camperols espanyols la gentussa feixista?»

El dia següent, a l'hora d'estarjo, es podia observar nerviositat en els ulls i en els moviments dels presos, a conseqüència de les notícies sobre Espanya que havien portat del carrer nous empresonats.

Aquests desgraciats, intimidats per l'ambient nou i les cares estranyes al seu voltant, van servir el atenció, car no oblidaven les paraules de «benvinguda» del director, qui els digué, amb veu massa desagradable: «No oblideu mai que els meus funcionaris tenen ordre de castigar rigorosament tota rebel·lia contra el reglament de la casa; el qui ofereixi resistència als funcionaris serà passat per les armes; res de diàlegs polítics». Quines paraules i quina veu més odiosa.

Els funcionaris, atarantats pel desordre, posaven el crit al cel i ens amenaçaven amb càstigs durs i cruels.

De mica en mica, però, s'efectuà el canvi.

Ais ulls de molts companys, fins llavors antipàtica, començà a brillar la llum de l'esperança; diria que tots havien crescut del vespre al matí; es sentiren paraules d'alegria; la prohibició de parlar fou burlada de mil maneres; així, per exemple, a l'hora del descans, alguns dels companys idearen uns procediments per a comunicar en veu alta les últimes notícies d'Espanya. Un dels procediments era dir-ho cantant. Els successos d'Espanya ho cartivaren tot; una vida nova nasqué entre els presos polítics; s'havia fet allò que molts companys no havien aconseguit en una mena: trencar el reglament de la casa.

Els proporcionàvem noves i informacions sobre Espanya, costés el que costés. Comentàvem amb pasió els comunicats victoriosos dels generals rebels en «Leuchturn», periòdic del Ministeri de Justícia destinat als presos. Aconsegüim obtenir de la biblioteca alguns llibres sobre Espanya; professors, clergues i funcionaris ens

serviren de font d'informació. Teniem encara llavors dues classes per setmana. Cal declarar que Espanya era el tema exclusiu, fins que el professor, indignat, féu que el director tanqués l'escola.

No per això deixà d'ésser Espanya el tema de més importància. Els presos comuns joves mostraren un interès tan just respecte a la qüestió espanyola i feren unes preguntes tan exactes i tan ben buscades, que el professor, sorprès i desconfiat, descobrí que aquelles servien «als polítics» com a interès.

Això fou suficient per a desterrar el tema de l'escola, però no de la presó.

Un dia arribà a mans dels presos polítics un fascicle sobre Espanya, escrit a mà als espais en blanc dels bocins dels periòdics del «water», enganxat l'un a l'altre fins que formaren una pàgina, i full darrera full, fins que resultà un quadern que començà a circular. Després creuà, confeccionada de la mateixa manera, una col·lecció d'articles que formaven un total de 150 pàgines i un mapa d'Espanya sobre l'estructuració econòmica i els mitjans de comunicació del país i sobre la situació militar. Els companys conegueren molt prompte l'estat de l'Economia, la Història i el sistema social d'Espanya; de tal manera, que qualsevol pres podia parlar de la mateixa manera de Madrid que de Berlín i de Barcelona que d'Hamburg; dels minaires asturians que dels del Ruhr. I, oh sort!, la lluita entre els delinqüents comuns i els polítics havia trobat fi.

El canvi de la moral fou tan profund, que molts companys cometieren actes d'imprudència per excés de zel. Els zeladors, quan es proposaven llegir els fascicles, es trobaven que les lletres eren mig esborrades per les vegades que els altres presos els havien agafat per a llegir. Càstigs tals com prendre el menjar i portar-los a una cella eren les conseqüències; però, tot i això, foren vençuts.

La valentia en solidaritat i en companyonia augmentà en aquells dies. A l'hora de descansar hi va haver casos en què els escarellers s'hagueren de retirar davant la resistència passiva dels presos polítics.

Després, es passaren unes setmanes de veritable angonya. Podia creure's que les tropes de Franco i Mola havien entrat a Madrid. Es parlava de lluites fenomenals a la Ciutat Universitària, Carabanchels, Casa de Camp i el Parc de l'Oest. Dies de gran preocupació i de gran tenença. Ningú no pensava en el seu destí.

A Madrid es decidí el destí d'Espanya; si Madrid resistís, el poble espanyol resistirà les forces dels generals rebels.

Però Madrid semblava tanmateix que estava perdut. El dia en què la Premsa «nazi» celebrà l'entrada de les tropes de Franco a la capital, digué un obrer, ple de confiança en el poble espanyol, als presos polítics, llurant-los ensems un poema compost per ell: «Companys, Madrid seguirà éssent republicà».

Ens arribà la notícia de la resistència heroica del poble madrileny; l'esperança tornà a renàixer en els polítics.

Només em resta dir una cosa: Havent estat executat a la guillotina el nostre company hamburguès André, la nostra voluntat de resistència fou prou forta per a portar a terme una vaga de protesta que durà dues hores.

Per tal de resoldre diversos afers d'interès per a la ciutat, ha sortit cap a València l'alcaldé, Hilari Salvador.

L'acompanyen alguns alcaldes de poblacions marítimes properes a Barcelona.

Durant l'absència de l'alcaldé, Salvador, restarà encarregat accidentalment de l'alcaldia el conseller regidor Josep Escotet.

S. I. A.

(Solidaritat Antifeixista Internacional)

La creació d'aquest organisme humanitari ha estat un encert de l'organització que l'ha inspirada. Convenia que des del nostre estament social es fes quelcom que evidenciés, una vegada més, el bon cor de les legions obreres enrolades a la Confederació Nacional del Treball i a l'Associació Internacional de Treballadors.

Es tant el dolor que escampa la guerra per la nostra terra, són tantes les criatures humanes que tenen precisió d'ajut i consol, que potser hauríem retardat un xic massa el nostre ingrés a l'estadi de la lluita contra les necessitats remeixables. Altres institucions similars han aplegat primer que la nostra i no han aconseguit, ni de bon tros, l'objectiu que es proposaren. Indica això que el concurs de S. I. A. ha d'arrodonar l'obra començada per altri i que entre tots podem corregir, en el possible, les funestes conseqüències de la guerra que sostenim per voluntat expressa del feixisme.

Potser ha estat una mica dolorós que, els afers d'humanitat, els diversos sectors no els hagin comès de conjunt. S'haurien evitat les petites estrebades que les accions disperses sovint provoquen, i hom no hauria presenciat, una vegada més, com l'afany de proclamar malmat les bones intencions. Quan és el bon cor el que aconsella, sobre els distintius i els segells particulars. Seguint per aquest camí, aviat ens assemblem a les repugnants dames de l'Estropajosa.

La nostra S. I. A., però, no ha vingut al Món per a fer la pols a ningú; contràriament a aquesta pensada, S. I. A. es proposa recollir l'esforç de l'antifeixisme internacional per a posar-lo a la disposició dels qui en tinguin fretura, i per atendre serveis relacionats amb la guerra. S. I. A. ja ho hem dit, no ve a establir una nova competència, sinó a completar uns serveis que els partidismes dissimulats no poden abastar.

Tenim confiança en el nou siste-

ma d'ajut suara creat perquè existeix el precedent il·luminat d'aquells cèlebres «Comitès Pro-Presos» que, tot i haver de lluitar contra la manca de mitjans, tants serveis havien rendit en benefici dels germanos caiguts i de llurs famílies. L'acció benèfica de la militària confederal de niagu no podrà ésser desmentida, i potser fossin els més aferrissats perseguïdors del nostre moviment els qui podrien parlar amb més exactitud respecte del valor solidari dels nostres homes.

En el present, tanmateix, no valdria la pena de bastir un organisme per a socórrer els caiguts en desgràcia. El millor fóra que a la col·laboració cenetista es correspongués respectant els seus drets. Però ja que les coses no s'escauen així, ja que la cadena d'empresonats ha hagut d'allargar-se fins als nostres dies, aci tenim una organització potent que té cura de l'atenció que mereixen els companys privats de llibertat. A més, cal tenir en compte que la guerra ens ha creat un complex de necessitats que exigixen una solució continuada i que si es desatendien podria produir un col·lapse orgànic tant a les línies de foc, com a la rereguarda, com al front internacional. Obrarem molt bé instantant un sistema ben tramada de relacions entre els combatents i llurs famílies, reparant els estralls causats per la metralla feixista en la carn i en els immobles ciutadans, i contrarestant amb superior propaganda les campanyes infames que escampa la reacció internacional per tots els indrets del Món. Peg sort, S. I. A. disposa d'elements de solvència als llocs més visibles del planeta, i només caldrà esperar-los un xic perquè es disposin a facilitar-nos el suport moral i econòmic que els espanyols en aquest històric moment precisem.

S. I. A. es llança a la brega amb algun retard. Però espera dels militants i de les organitzacions que la col·laboració entusiasta que ens permetrà d'exhibir el nou organisme com un exemple d'activitat i d'eficàcia.

ma d'ajut suara creat perquè existeix el precedent il·luminat d'aquells cèlebres «Comitès Pro-Presos» que, tot i haver de lluitar contra la manca de mitjans, tants serveis havien rendit en benefici dels germanos caiguts i de llurs famílies. L'acció benèfica de la militària confederal de niagu no podrà ésser desmentida, i potser fossin els més aferrissats perseguïdors del nostre moviment els qui podrien parlar amb més exactitud respecte del valor solidari dels nostres homes.

En el present, tanmateix, no valdria la pena de bastir un organisme per a socórrer els caiguts en desgràcia. El millor fóra que a la col·laboració cenetista es correspongués respectant els seus drets. Però ja que les coses no s'escauen així, ja que la cadena d'empresonats ha hagut d'allargar-se fins als nostres dies, aci tenim una organització potent que té cura de l'atenció que mereixen els companys privats de llibertat. A més, cal tenir en compte que la guerra ens ha creat un complex de necessitats que exigixen una solució continuada i que si es desatendien podria produir un col·lapse orgànic tant a les línies de foc, com a la rereguarda, com al front internacional. Obrarem molt bé instantant un sistema ben tramada de relacions entre els combatents i llurs famílies, reparant els estralls causats per la metralla feixista en la carn i en els immobles ciutadans, i contrarestant amb superior propaganda les campanyes infames que escampa la reacció internacional per tots els indrets del Món. Peg sort, S. I. A. disposa d'elements de solvència als llocs més visibles del planeta, i només caldrà esperar-los un xic perquè es disposin a facilitar-nos el suport moral i econòmic que els espanyols en aquest històric moment precisem.

S. I. A. es llança a la brega amb algun retard. Però espera dels militants i de les organitzacions que la col·laboració entusiasta que ens permetrà d'exhibir el nou organisme com un exemple d'activitat i d'eficàcia.

ajuntament

Per tal de resoldre diversos afers d'interès per a la ciutat, ha sortit cap a València l'alcaldé, Hilari Salvador.

L'acompanyen alguns alcaldes de poblacions marítimes properes a Barcelona.

Durant l'absència de l'alcaldé, Salvador, restarà encarregat accidentalment de l'alcaldia el conseller regidor Josep Escotet.

«Nosotros», suspès per l'autoritat governativa

València, 5. — Per ordre del ministeri de la Governació ha estat suspès el diari anarquista «Nosotros». La suspensió obeeix a haver publicat una nota taxada per la censura. — Febus.

A Turquia no hi ha crisi

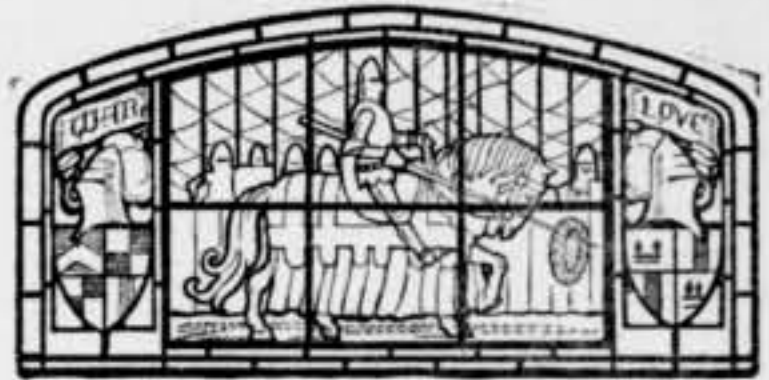
Ankara, 5. — L'Agència d'Anatòlia, oficiosa del Govern d'Ankara, desmenteix rotundament les informacions d'origen estranger sobre una crisi governamental que hom deia que s'havia registrat a Turquia, i que afectava el Ministeri d'Afers Estrangers.—Cosmos.

Solidaritat Internacional Antifeixista s'encarrega de portar a les mans dels heroics soldats del poble els paquets, correspondència i llibres que els envii els familiars. Per a tot el que fa referència amb això, adreceu-vos a la Secció de Paquets per als Fronts, Via Durru- ti, 32-34, baixos.

L'EFICACIA DE LA REVOLUCIO ESPANYOLA

LA INDUSTRIA VIDRIERA i EL SEU ART

IV

Vidriera d'estil intermedi entre els segles XV i XVI; principi del Renaixement.

això em plauen certes històries, perquè elles són el contingut i la síntesi d'una mena de filosofia pràctica força interessant.

Seguint historiant: La vidriera de colors en el segle XIII és un art especialíssim i característic de la decoració gòtica. Naturalment que amb el progrés de l'arquitectura, que anava empentint els murs, les parets gruixudes i amples, fins a fer-los desaparèixer, la pintura mural, lògicament, fit a fit de la manca d'espai on esplanar-se, va demanar quart i ajuda als forats, i heus ací com es filtra per les finestres conquistant les vidrieres. Una nova modalitat caracteritzada aquesta època: es tracta de pintures que han d'enquadrar-se en les pedres de darrera de les finestres i que aquestes s'han de veure per "transparència". Això fa que els assumptes decoratius s'hagin de desenvolupar totalment dins dels espais deixats per les pedres, sense passar als immediats. Els dibuixos, senzills, han d'estar preparats pels ploms i així la vidriera ha d'ésser un mosaic de trossos de vidre de cada color, mal que quadre. Veiem que hi juguen colors "radiants" com el blau, que exampila la llum, i "absorbents" com el roig, que la recull i la reté.

En aquesta època, el procediment a realitzar, és començant a dibuixar sobre un cartó i retallar-lo després a peces, tenint en compte el gruix del plom que ha d'uir aquestes, i marcar el color de cada peça; una L indica el blau, una X, el roig, i una V, el groc. Tallats amb la plautilla del dibuix en el cartó, retallat, els diferents vidres es pintaven per transparència valent-se de la "grisalla", amb la qual perfilaven, modelaven i accentuaven les parts accessoríes de la vidriera.

El colorit dominant eren els blaus, roigs i verds de tonalitats cridaneres, i el dibuix, molt poc expressiu, era fet de tons llargs; el "mosaic" es formava amb vidres, el color dels quals és degut a la fabricació, no a la pintura. Cal que digui que el color probablement ja es començà d'usar en el segle XI; ara, que és al segle XIII que predomina degut al fet que, en desaparèixer els murs, es fan més finestres, malgrat que els freres (no hi ha res més antiestètic que un frere, i això en tots els temps) prohibissin els vidres de colors.

Es ja al segle XIV que la pintura adquireix cert realisme i s'usa el roig amb prodigialitat, i a finals d'aquest segle, en obtenir-se el groc mitjançant els sals de plata i la facilitat d'usar-lo per a colorir les mitges tintes amb la mulla sobre proporcions delimitades pel dibuix, fa una revolució en l'art del vidre que obre els camins per a l'ús de l'esmail.

Per estil segle XIX, hi veiem les "botes" i els "falgués", característics de l'art del segle passat.

Lluquem el que ens diu, sobre això, F. de Mely: "La vidriera entra en una fase completament nova. No és que ara l'arquitectura l'obligui a transformar la seva tècnica; és el descobriment del groc de plata, format amb ocre groc, calcinat, moll i barrejat al sulfur de plata el que se a revolucionar, no tan sols els procediments de la fabricació, sinó el mateix art amb la seva composició. En efecte, això permet de no haver d'usar més, per als daurats, el vidre groc acolorit en la seva massa que abans calia tallar i posar en el plom. Amb aquest progrés el principi de la vidriera queda completament revolucionat, ja que de senzilla cosa decorativa passa ràpidament a ésser una obra personal i pot presentar-se com a obra d'art."

Es ja en el segle XV quan l'artista adquireix, per fi, la seva personalitat. Veiem molta més originalitat en la inspiració, que s'allibera de la tutela esclavitzadora dels clergues, i menys entremesos en l'execució; les obres ja apareixen signades amb els noms de llurs autors, que ixen de l'anonimat que regí en els segles precedents. El descobriment de la impremta té també certa influència en aquest art i en una forma, naturalment, insospitada. L'ornamentació arquitectònica és una de les característiques de l'època. Es distingeix, sobretot, l'ornamentació de caire silvestre, la qual comença amb unes senelles branques decoratives que, a poc a poc i com si florissin ensemes que la inspiració i l'atreviment de l'artista, van poblant-se de fulles que són un prenunci de bonança ben atalagadora per a l'esdevenidor —bella florida de la qual han sabut recollir i degustar el fruit sabrosíssim els paladars privilegiats dels qui no són sinó purs artistes i saben viure llur pròpia vida interior, que és l'única que val la pena d'ésser viscuda—. Els branquillons florits, els arbres, les fulles i les flors; els ocells i els insectes, apareixen complent-se fins a enllaçar-se a les columnes, piràmides i capitells i altres elements ornamentals.

Però, ai las!, ja cal que ens planyem, avui, els espanyols, ja que és justament Burgos —la trista capital dels destins maulaurats, la ciutat dissortadament elegida com a feu del feixisme ridícul i repugnant d'exportació que aquí patim— la que compta amb meravelloses mestres d'art d'aquesta època.

Parlant d'ella, ens diu Schenitte: "Heus ací un segle en el qual té lloc una benaurada revolució que feia ja temps que s'anunciava en la manera de pintar el vidre! Els dibuixos són

més acabats; les parts arquitectòniques, més estilitzades; les robes, la indumentària, les armadures, millor executades, i s'han perfeccionat, també, els ornamentals. En les grans vidrieres, es poden veure fins a cent vint persones pintades. Per altra part, un procediment de vidres dobles, vidres fosc en dues capes, una d'elles incolora i l'altra colorida, produeixen tons desconeguts fins aleshores. A més, per assegurar la solidesa dels ploms s'eviten els angles aguts."

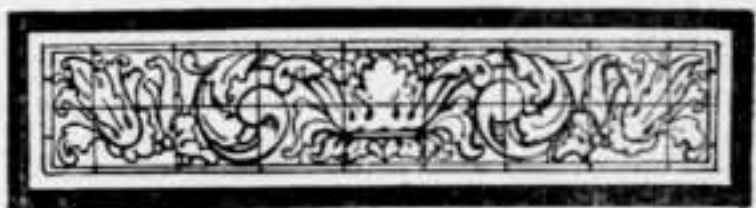
Però és en el Renaixement (som en el segle XVI, naturalment) quan veritablement es violenten totes aquelles formes fonamentalment característiques de l'època gòtica, quan es fa atrevida i encertada befa de totes les lleis tiràniques que cada material imposa, quan es pinta el vidre amb grans conjunts, tal com fa el pintor en les seves teles. L'artista i l'art s'imposen i guanyen la batalla en tota la línia! Llegiu el que sobre això ens diu Felix Gaudin: "En el segle XVI esclata una veritable revolució, car totes les tradicions, totes les disciplines que durant l'Edat Mitjana havien regit la vidriera s'esborren tot d'una i deixen al seu lloc un desig frenètic de novetat que fa taula rasa de tota tutela i s'allibera, amb violència i també sovint amb èxit, de les regles essencials de la decoració monumental, fins aleshores considerades com intangibles. El Renaixement, amb el desenvolupament més complet de totes les possibilitats materials i estètiques, obre als artistes una nova era d'atreviments i d'independència tan grans, que gairebé totes les regles de la vidriera que dominaven fins aleshores es veuen reformades, quan no desplaçades."

Els segles XVII i XVIII miren de consolidar l'obra empresa en el segle anterior, i aconsegueixen els èxits desitjats, per bé que no sense grans entremesos, com és natural en tota veritable revolució sentida i articulada fins a la fi.

I, per ara, ja n'hi ha prou. Prescindim d'històries dels segles XIX i l'actual, dels quals anirem parlant en comentar la tasca que es realitza en l'època que vivim, la qual té la sort de veure la indústria del vidre a mans dels treballadors, i els treballs artístics, a mans dels artistes emancipats de tota tutela haguda i per haver (excepte feta, ni cal dir-ho, de la tirania mercantil i comercial subjecta a l'arbitratge —més o menys marcat— de la poca educació ètica del públic i a mercè de les exigències poca-soltes acompanyades del mal gust artístic predominant en els compradors).

I bé, ja heu vist com sense que parlés jo mateix, deixant la paraula als mestres reconeguts, hem comprovat com el temps s'encarrega de fer les revolucions veritablement sòlides —i això s'esdevé en totes les coses—, revolucions que marquen èpoques, assenyalen noves eres i modifiquen civilitzacions equivocades. Permeteu-me que us digui per la meua part, i per trobar-nos precisament ara en les circumstàncies que vivim, que les ideologies —les quals, altrament, no s'han de renunciar mai per res ni tampoc mistificar, car si això fos possible ja no foren ideologies ni foren res— acaben per imposar-se, millor dit, triomfen, però a través del temps i amb la força de la raó, aqueixa raó que el mateix temps té cura de comprovar i palesar. Per això els herois i els ídols, si no han deixat construïda una obra sòlida i que s'encasti revolucionàriament en el cor del Poble i en l'ànima de l'època, produint un progrés positiu, no valen enterament res. Els problemes econòmics (Indústria, comerç i finances) són els que requereixen solucions immediates, al minut (per tal com són el manà que omple els estómacs de tots, diàriament), i no admeten dilació de cap mena. I avui que l'Economia es basa universalment en un patrimoni de classe, sostenir les reivindicacions conquerides pels Sindicats —mantenir-les a ultrança— és una obligació, tothora amenaçada d'un gran perill.

Les guerres i les revolucions, avui, no són pas ideològiques; són, per contra, netament i repugnantment econòmiques. Economia i política ja no són dues coses separades; són un sol dret, (Continuarà) BLACK GIPSY

El vidre pla i la decoració moderna

(Continuació)

Us prego que no us cansen de llegir aquestes coses força instructives i que el Poble, per a ésser poderós, no en pot oblidar i menys desconfiar la instrucció sana i els camins que vénen a fresar-nos. Ja sé que es diu de mi que amb els meus escrits de crítica literària (i d'aquest escrit d'ara potser també es dirà) que estic fora de to del moment —ben circumstancial i no gens prometedor, per cert— que vivim; jo he de dir que estic convençut que de tota la faranalla bèl·lica-política-xafardera que es prodiga a balquena no en quedarà res, absolutament res, com no sia el ridícul i la vergonya de la cosa fallida, i, malgrat tot, com a cosa consistent, es mantindrà en peu, perquè és obra pestilosa, perdurable i de tostemps, aquesta documentació, crítica i orientació que instrueix i fa que les coses i els homes evolucionin i, per tant, progressin. Cosa eficaç. Veritable eficàcia de la Revolució espanyola. No us cansen, repetixo, de llegir totes aquestes coses, car el dia menys pensat poden fer-vos bona falta. Endavant!

En aquest historial podem encabir-hi alguna cosa informativa que en parlar, més endavant, de la tècnica moderna pot servir-nos de comparació i comprovació dels avenços formidables assolits. No farem, amb tot, un judici crític de l'obra pictòrica realitzada en el segle XII pels autors més coneguts en aquest aspecte; no fóra esciant d'entafegar el reportatge per culpa de no poder-se reprimir el crític d'art i no se'n perdonaaria que ara m'embranchés analitzant el fruit artístic d'un Walterius o d'un Robertus. Pertocant aquest aspecte informatiu del reportatge, que és el que fa el cas, em cenyiré a donar-vos a conèixer ara el que diu Viollet-le-Duc de la tècnica del temps del qual parlem:

Isabel dóna el seu amor al poeta Basili. (Vidriera plomada pur estil segle XIII.)

"Abans que tot —diu Viollet-le-Duc— cal disposar una fusta plana la llargada de la qual permeti traçar-hi el perfil dels dos batents d'una finestra. Aquest tros de fusta plana ha d'estar recobert de guix, es mullarà primer amb aigua i s'eixugarà després amb una tela. Un cop està ben eixuta aquesta preparació, l'artista dibuixa sobre d'ella les escenes i les ornamentacions amb un estil de plom o d'estany (que eren una mena de perills indecorosos —això ho dic jo, no Viollet-le-Duc). Després, un cop obtingut el traç, es perfilen els contorns amb vermell o negre, amb un pinzell, i es marquen els talls per a cada peça, amb un signe qualsevol: ratlles o lletres. Collocant-se sobre el tros de fusta bocins de vidre adients i les línies principals, que són les del plom, s'enganxen en els vidres i després es tallen amb un ferro roent o un brunyidor, i es modelen".

Es ben curiós de poder constatar l'evolució de les coses; per

MANCA D'ORIENTACIO PROFESSIONAL CONFERENCIA DONADA PER RICARD CRESPO

(Continuació)

no, des de fer el model tallat, platinat, platejat, polt, muntura, etc., fins a deixar-ho a punt d'ésser llurat. Així, seguint totes les operacions, en cada una d'elles s'admetria de les dificultats o avantatges que hi ha segons com es dibuixa la peça, i no tinguen cap dubte que al cap de poc temps sortiran models ben reeixits que acreditarien la indústria.

La distribució del treball podria fer-se de la manera següent: al matí, treballar la jornada normal, i la tarda es dedicaria a l'estudi: dibuixant, pintant, estudiant nous models, discutint iniciatives; tot plegat, després, passaria a l'examen del Consell per a aprovar-ho o refusar-ho.

Cal entendre que, sense assistir a les que en podríem anomenar classes de tarda, no es podria formar part de l'equip del matí; així, aquest, solemnt estaria format pels voluntariosos i amb ganes que un dia se'ls pogués anomenar, amb tots els honors, tècnics.

D'aquest estol de companys, d'aquest grup

d'entusiastes és d'on podria sortir l'estudi del tan anomenat taller únic, després d'haver-lo proporcionat les dades més amunt esmentades i haver pesat el pro i el contra de cada faceta de la nostra indústria.

Jo crec que tot això, a més d'atrecer la moral i beneficiar els qui tenen set d'ésser alguna cosa, seria, amb el temps, un bon negoci que potser deixaria sorpresos els més optimistes, ja que es donaria valor a una rebuiga que, avui per avui, no tenen utilitat i, en el millor cas, s'han de malvendre.

I prego als companys que m'escolten que no tinguin el mal gust d'admetre en llur pensament la idea que sóc un somiatruetes. De més veritat n'han madurat, i, si no, recordeu que després de l'Exposició, quan va començar a escassejar la feina, en lloc d'anar per obres i botigues, fent presumpcions de competència, vaig descobrir el barri "xino", treballant sense press i tant com volia, i allò fou la causa que se m'obrís un camí marcat per a tota Espanya.

I ara, companys, usse quantes paraules dirigides en particular als vidriers decoradors, i que

vidriera que servissin per a demostrar la influència que ha tingut, té i tindrà sempre la tasca del decorador vidrier en la intensificació del consum de cristall, vidre, rajola, etc., el qual, naturalment, es tradueix en l'ocupació d'un major nombre d'obres dedicats a les arts del nostre país.

Si bé reconec que la majoria dels companys estan convençuts i opinen com jo, també és cert que n'existeix un nombre (afortunadament cada dia més petit) que mira amb recel el decorador i el conceptua com una mena de paràsit, i això és el que provarem de desmuntar, per tal com es completament fals i oposat a la veritat.

Reflexioneu i feu memòria —us ho prego— a aquesta companya que pensen així de la sort que correu el nostre país sense les noves orientacions que s'han donat al vidre. Per poc esforç imaginatiu que faci, per poc justos que vulguin ésser, hauran de reconèixer que el gran increment, el gran impuls que ha experimentat la nostra indústria, d'uns quants anys ençà, es deu quasi en la seva totalitat al decorador que, enmarcat del seu ofici, li ha trobat nous horitzons,

noves aplicacions i adaptacions abans desconegudes per complet, i que, un cop divulgades, el públic mateix les ha convertides en les general i corrents.

Per no entrar en detalls, malgrat que cadascun de per si tingui la seva importància, però que per llur nombre es farien pesats, només posarem com a exemple l'EXPOSICIO INTERNACIONAL DE BARCELONA.

Si jo tingués el do d'endevinar el pensament, ara em convenceria del que només sospito. La majoria de vosaltres pensa: "Ja està! Ja ha sortit amb el "cuentero de l'Exposició!" Ja vol fer-se un autològic. Ja la ballena!"

I bé, companys; si en aquest món de mones un hom no es fa l'elogi, qui li farà? Com ho faríem els qui no tenim avia ni proposant a les assemblees? No em queda més remei que aprofitar l'ocasió (i aquesta n'és una) per a proclamar als quatre vents que un servidor és l'home més intel·ligent del Món. Aclarit això, continuo i pregunto:

(Continuarà)

Degut al mal temps ha calgut suspendre l'avancament de les nostres forces a l'Alt Aragó

COMUNICATS OFICIALS
Exèrcit de terra

CENTRE. — Al sector de Villaverde (Madrid), les forces republicanes realitzaren reconeixements sobre les cases desguarnides del barri d'Orcañitas i sobre les primeres cases del de Dos Amigos.

EST. — L'enemic ha hostilitzat, en la jornada d'avui, amb foc de fusell i metralladora, les nostres posicions de l'Alt Aragó. Durant el matí han estat canonejades les dels voltants d'Al-luè i les de Casas Bajas de Escuer.

S'han presentat als nostres rengles, procedents del camp facciós, 42 soldats.

NORD. — Front oriental: Els facciosos, aprofitant la boira del dia d'avui, ocuparen un turonet al sud de la cota 910, a la serra de Covadonga.

Front occidental: Lleuger canoneig sobre Trubia i Los Sanatorios.

SUD DEL TEIX. — Les bateries enemigues dispararen sobre la carretera de Poñan a Toledo, Cobisa i d'altres posicions. La pròpia baté la Casa de la Legua.

Al sector de Don Benito, algun tiroteig.

LLEVANT. — La nostra artilleria de Puerto Escandón hostilitza el trànsit ferroviari entre Terol i Saragossa.

Foc de fusell i metralladora en tot el front.

Exèrcit de l'aire

Han estat bombardejades les concentracions enemigues descobertes a la carretera de La Caleta i Lomares (Màlaga) i l'estació del ferrocarril de Velles-Màlaga, a la qual es produí un incendi. Igual atac s'efectuà a la carretera d'Alcalá la Real i Almedinilla (Jaén), la de Luque a Cabra (Còrdova) i l'estació del ferrocarril de Baena.

Boitanyà, 5. — El temps continuà plujós, i a causa d'estar el terreny enfangat, ha hagut de suspendre's l'avancament de les tropes republicanes pels sectors de l'Alt Aragó. Les nostres forces es dediquen a fortificar els llocs conquistats per evitar la sorpresa d'un atac enemic. Aquesta tasca ha pogut realitzar-se satisfactoriament perquè l'artilleria l'ha facilitada trencant el foc contra les posicions faccioses i aconseguint ensenar destruint les fortificacions que l'enemic a la vegada intentava efectuar.

Les bateries lleials han canonejat Punta Salva i el Coronado, posicions que han estat batudes amb gran intensitat. També el canoneig de la nostra artilleria ha impedit que uns camions amb forces de rellevament arribessin a l'esmentada posició del Coronado.

Pel Joronado, on la situació per als facciosos es fa insostenible, aprofitant una cortina de foc de les nostres artilleria, hem progressat ocupant algunes posicions que batien els reduïts facciosos de l'esmentat pujol.

Als sectors propers a Osca, relativa tranquil·litat amb els tiroteigs de costum, al temporal de pluges ha paralitzat tota acció de guerra i, en canvi, l'aviació, a pesar dels núvols baixos, ha bombardejat les posicions faccioses d'Osca i els seus voltants.

L'EX-GENERAL VARELA FOU FERIT A LA RERAGUARDA FEIXISTA EN UN ATEMPTAT PORTAT A CAP PELS «REQUETES»

Ben sovint ens havem fet ressò de les lluites intestines que minen — lentament però d'una manera segura — l'organització militar al camp rebel. Es sabut els odis que separen els requetés dels efalangistas i aquests dels elements militars, pròpiament dits. Aquestes dissensions sovint s'han decidit per les armes; per informacions arribades del camp rebel, havem pogut saber que en moltes ocasions els saguants aldarulls i baralles entre els nostres enemics han assolit caràcters veritablement greus i fúndes momentàniament les discussions un bon nombre de cadàvers han estat recollits en els llocs de la lluita fratricida.

Per no fer una llista l'abast de la qual ocuparia més espai en aquestes ratlles del que hi podem dedicar, recordarem tan sols les darreres i serioses topades entre ells a l'Aragó — d'una manera especial a Saragossa, on l'artilleria actuà i el resultat de la lluita fou un nombre de morts superior a 800, la majoria "falangistas" — i en diverses localitats andaluses.

Que la lluita entre els rebels continua i que els odis que els separen no han pas minvat, ho demostra ben clarament l'atemptat de què ha estat objecte el general facciós Varela.

Les agències informatives serviren un telegrama als seus abonats dient que al front del Centre hom deia haver estat ferit de gravetat el facciós general Varela, de resultes de l'explo-

sió d'un obús, un dels fragments del qual li penetrà en un pulmó.

Posteriorment s'ha pogut saber que, efectivament, Varela es trobava ferit, però l'origen de la ferida és ben diferent del que hom li havia atribuït.

Un evadit del camp rebel, arribat a les nostres línies al cèlebre Pont dels Francesos, a Madrid, ha manifestat que Varela havia estat víctima d'un atemptat preparat i executat per elements del Requeté.

Ha dit l'evadit que Ràdio Tenerife donà la notícia d'haver estat ferit Varela en el curs d'un bombardeig per l'artilleria republicana, de les línies rebels al serrat Garabitas. S'ha pogut comprovar que en difondre la notícia Ràdio Tenerife, els nostres canons no havien actuat vers el sector esmentat i que la nova havia estat donada per tal d'amagar el veritable origen de les ferides de l'ex-general. El que en realitat esdevingué, és que Varela rebé una bala a un pulmó en un atemptat executat pels "requetés", els quals no li perdonen les simpaties que el ferit manifestà tenir per "Falange Española".

Heus ací, lectors, un nou episodi de la lluita sagant que aixeca els "requetés" contra els "falangistes", episodi que testimonia novament l'odi profund, l'hostilitat regnant entre elements del camp rebel, a despit de l'ur manifestació en un sol partit "franquista".

UN ACTE A MADRID

«Per a saber manar, cal saber obeir», ha dit el comandant Mera

Madrid, 5. — Al diari "C N T" es destaquen frases de les pronunciades pel "Campeño" i Cebrià Mera en un acte celebrat al Teatre de la Zarzuela.

Ha organitzat l'acte una de les brigades de la divisió d'"El Campeño" que ha invitat nombrosos caps i oficials, entre ells Mera.

En el seu discurs ha dit Valentí González que la unitat no pot ésser una consigna més ni reduir-se a tema de discussió, sinó que ha de procurar-se amb actes i amb una rectificació de conjunt, de la qual sorgeix la confiança necessària entre els qui han de lluitar i han de caminar junts.

"El Campeño" declara, amb rotunda energia, que d'ara endavant no necessita saber quin és la significació política dels soldats que integren la seva divisió.

— Si algun carnet he de demanar-lo — diu — no ha d'ésser el d'aquesta organització o d'aquell partit, sinó exclusivament l'honorari carnet que els acrediti com a elements integrants de l'Exèrcit Popular.

Ha afegit que aquest acte pot ésser històric, i ha acabat saludant en Mera

i la Divisió que aquest comandant. Després l'ha abraçat en nom de la seva.

Mera ha dit que per a saber manar, cal saber obeir, i que no pot donar-se el cas que els organismes o les persones en les quals estigui vinculat el comandament únic, necessari per a la nostra victòria, es vegin obligades a rectificar ordres o disposicions.

Ha explicat clarament quin és la seva interpretació de l'Exèrcit Popular, exèrcit que no és seu, ni de Líster, ni d'"El Campeño", ni de ningú en particular, sinó de l'Espanya, la qual per a regir-lo, estableix, mitjançant els organismes adequats, una llei general i ferma, a la qual tant han de subjectar-se els qui manen un cos d'Exèrcit com el soldat que mana una esquadra.

Cebrià Mera ha reafirmat les seves paraules d'altres ocasions pel que fa a les tasques proselitistes i als afanyos del partidisme que poden clivellar o relaxar la unitat segellada amb sang a les trinxeres, la unitat que enllaça els combatents que tenint distintes ideologies caigueren junts davant l'ur enemic comú.

DESPRES DE L'ACORD DE NYON

Un submarí, naturalment de nacionalitat desconeguda, ha torpedinat un vaixell anglès

Set destructors cerquen l'agressor

L'agressió

Alacant, 5. — Poc abans de les deu del matí, des del semàfor del Cap Sant Antoni s'ha advertit que un destructor anglès, el "Basilisk", el qual navegava a unes 25 milles a l'est d'aquell Cap, amb rumb NE, ha augmentat de manera considerable la seva velocitat. Tot seguit s'han sentit tres explosions molt fortes. El destructor, sempre a gran velocitat, ha continuat donant voltes i llançant càrregues de profunditat, de les que usen contra els submarins.

Segons sembla, el "Basilisk", al qual s'ha afegit un altre destructor, ha estat agredit per algun submarí, i s'ha dedicat a perseguir-lo.

A les 230 de la tarda s'han unit encara als esmentats vaixells dos destructors més de la mateixa bandera, i un hidro britànic. Deu minuts més tard i procedent del sud-est, amb una velocitat superior a 30 nusos, s'hi han incorporat dos destructors més. A les tres de la tarda n'ha arribat un altre.

Els destructors anglesos, formant dues esquadretes, l'una de quatre vaixells i l'altra de tres, han seguit evolucionant. La primera, a unes 20 milles a l'est del semàfor, i l'altra més a prop, en direcció sud-est. Han cooperat a l'acció dos hidros bimotors.

A les 335 de la tarda, i en l'indret per on evolucionava la segona esquadreta, s'ha vist una columna de fum, que ha trigat 12 minuts a extingir-se. La primera esquadreta ha fet rumb sud.

Una nota de l'Almirallat

Londres, 5. — L'Almirallat publica una nota en la qual es donen els següents detalls sobre l'agressió de què ha estat víctima el vaixell de guerra anglès "Basilisk", a la Mediterrània, aquest matí.

El contratorpediner "Basilisk" efectuava un servei de patrulla a la Mediterrània occidental, en virtut de l'acord de Nyon. Gràcies als seus aparells detectors de sons, les autoritats del vaixell han descobert la presència d'un submarí dels voltants de l'indret on es trobava. Pocs moments després s'ha començat l'agressió, sense que el torpede hagi tocat el vaixell anglès.

El "Basilisk" ha contestat amb granades submarines. No se sap encara si el contraatac ha estat eficaç, però és probable que les altres unitats de guerra que es troben en les proximitats de l'indret on s'ha començat l'agressió intentin descobrir l'agressor.

No es té la més petita indicació que permeti deduir la nacionalitat del submarí agressor.

La notícia de l'agressió ha causat a Londres profunda emoció i una gran sorpresa. En efecte: es tenia la convicció que, després de l'acord de Nyon, els pirates, fos la que fos

llur nacionalitat, havien renunciat a llurs criminals activitats. El nou incident d'avui ve a demostrar, al més no, que la institució del sistema de patrulles no tenia solament un abast "psicològic", sinó que llur utilitat pràctica és ara més necessària que mai.

El "Basilisk" desplaça 1.350 tones, pertany a la quarta flotilla de la "Home Fleet" i va armat amb canons de 47 polzades.

A la recerca del submarí

Londres, 5. — L'Agència Reuter declara que aquest vespre encara continuaven les operacions per a trobar el submarí que ha agredit el "Basilisk", sense que hagin donat cap resultat.

Comuniquen de Gibraltar que el submarí s'ha submergit ràpidament després de l'agressió al vaixell de guerra anglès.

Les exempcions del servei militar

COPIA DE L'O. C. PUBLICADA EN EL D. O. NUM. 232 DEL 27 DE SETEMBRE DEL 1937

Recrutament

CIRCULAR. — Excm. senyor: Com a aclariment a l'ordre circular del 16 de l'actual (D. O. núm. 225), i amb l'objecte de determinar les exempcions del servei militar que, per prestar servei en fàbriques de guerra siguin concedides a Catalunya, cal tenir en compte:

Primer. — Totes les propostes d'exempció del servei militar que siguin formulades per treballar en Indústries de Guerra, seran tramitades per la Sots-secretaria d'Armament, la qual determinarà la insubstituïbilitat dels individus.

Segon. — Resten anul·lades totes les autoritzacions i carnets que hagin estat expedits per a exempció del servei militar per qualsevol autoritat o organisme que no hagi estat el ministre de Defensa Nacional.

Tercer. — La Sots-secretaria d'Armament, d'acord amb les instruccions rebudes, classificarà els obrers per a l'aplicació de l'exempció del servei militar.

Quart. — No en seran exceptuats els individus, qualsevol que sigui llur classificació obrera, que pertanyin a les llistes del 1937 i 1938.

Cinquè. — Les dades que interressi la Sots-secretaria d'Armament a les fàbriques i Autoritats, seran facilitades en el termini màxim de quaranta-vuit hores.

La qual cosa comunico a V. E. per al seu coneixement i compliment.

València, 26 de setembre del 1937. — Prieto.

La difícil situació del franc francès

Londres, 5. — A la "City", tots els comentaris giren entorn de la difícil situació que travessa el franc francès. Els entesos preveuen que la divisa francesa és probable que arribi a cotitzar-se en la proporció de 160 a 175 francs, respecte a la lliura esterlina.

Hom remarca que el franc assoleix la cotització més baixa registrada de sis anys ençà.—Cosmos.

Ingrés a la Segona Ensenyança

Per ordre del Ministeri d'Instrucció Pública i Sanitat de data 29 de setembre últim, ha estat disposat:

Primer. — Que durant la primera quinzena del corrent mes d'octubre podran ésser proposats per a l'ingrés als Instituts de Segon Ensenyament, els alumnes següents, compresos en l'edat de 10 a 14 anys:

- a) Els procedents de les Escoles Nacionals.
- b) Els qui es troben en Colònies Escolars.
- c) Els procedents de les Escoles privades.

Segon. — Que durant el mateix període podran sol·licitar l'ingrés directament a la Secretaria Unica aquells alumnes que en l'actualitat tinguin més de 14 anys.

En conseqüència, els qui desitgin cursar estudis als Instituts de Segon Ensenyament, compresos en els apartats a) i b), hauran d'ésser proposats pel Mestre que regedi, respectivament, l'Escola Nacional i Colònia Escolar, a la Inspecció de Primer Ensenyament (carrer Provença, 281) i hauran de sofrir l'examen d'ingrés davant una Comissió formada per dos catedràtics d'Institut i un mestre nacional, que determinarà, segons el grau de formació de l'alumne, el curs pel qual haurà de començar els seus estudis, sense perjudici de la facultat que assisteix a la Junta de Professors del Centre que li correspongui, de rectificar aquella classificació per un major coneixement de l'escolar.

Els alumnes de l'apartat c) procedents de les Escoles privades, hauran d'acudir directament a la Inspecció de Primer Ensenyament per a ésser agregats a un grup escolar dels assignats a l'efecte. A fi d'ésser sotmesos a les proves que qualificarà una Comissió de tres mestres nacionals, designats per la pròpia Inspecció, i els qui siguin considerats capacitats passaran a sofrir l'examen d'ingrés que es ressenya per als alumnes anteriorment esmentats.

Els escolars de l'article segon, que tinguin 14 anys complets, sofriran el clàssic examen d'ingrés que estava anteriorment establert i que s'efectuarà en els Instituts als quals siguin destinats.

NOTA. — Els qui condicionalment haguessin sol·licitat de la Secretaria Unica de Segon Ensenyament la inscripció per a l'ingrés i primer any oficial, es troben igualment subjectes, segons cada cas, a l'anteriorment disposat.

A MADRID S'ESTRENARÀ «NUMANCIA», DE CERVANTES

I no es representaran obres del facciós Guerrero

Madrid, 5. — Un periodista ha interrogat el president de la Junta d'Espectacles de Madrid, Carrasco España, sobre el seu criteri referent a la discutida idea de si era convenient o no representar novament obres teatrals d'autors remarcadament facciosos; i Carrasco ha contestat que ell no podia autoritzar de cap de les maneres tal cosa, i menys encara quan aquestes obres són de qualitat infima i per altra part, durant la guerra europea, un país tu culte i amant de la cultura com França, separa en absolut les composicions d'homes de la genialitat de Beethoven i Wagner, almenys tan solament la condició d'alemany d'aquests celebres compositors.

Contra aquesta conducta de França — ha afegit — amb la d'aquells que es lamenten pel perquè no s'interpreta la música de Guerrero. Però encara hi ha més: en la reposició d'obres de Guerrero, hi ha tota una maniobra, no per part dels qui volien representar-les o n'havien autoritzat la reposició, sinó indubtablement per part de la cinquena columna. En anunciar-se la representació de "Los Ovída-

nes", fou venut ràpidament tot el teatre. Es tractava de convertir la funció en un homenatge al mestre facciós. I el procediment no és nou, ja que jo i Fernando Blanco vam convertir en un homenatge a Manuel Azafia, una funció d'homenatge a la Xirgu a l'Espanya. Per això vaig fer en la Junta qüestió personal que no es representés l'esmentada obra de Guerrero.

Després ha expressat la seva satisfacció per la marxa florent dels negocis teatrals que dirigeix la Junta d'Espectacles.

Pel que fa al teatre d'Art que es desenvolupa a la Zarzuela — ha continuat dient — constitueix un èxit artístic, però no econòmic. El dia 12 es representarà en el sudit teatre una obra russa de gran actualitat; i després s'estrenarà "Numancia", de Cervantes, amb els mateixos decorats que a París. Com que es tracta d'una tasca esmerada, es repartiran entre el poble i els soldats gran nombre de localitats gratuïtes. Cal tenir en compte que a tot arreu, aquesta mena de teatre educatiu costa diners.

El C. A. D. C. I. a la memoria dels seus herois del 6 d'octubre

En homenatge a la memòria dels herois caiguts en el nostre gloriós C. A. D. C. I. en defensa de Catalunya i de la classe treballadora, la nit del 5 d'octubre, aquest Comitè Executiu, com a prova d'immobilitat i de força, portarà una zambra de flors a les tombes dels imolats companys Compte, Ferrer Alvaró, O. Alba i Bardina.

Aquest senyit homenatge vers els nostres companys caiguts, és l'únic acte que aquest any celebrarà el C. A. D. C. I. en commemoració del 6 d'octubre.

Tots els companys que vulguin assistir-hi es concentraran al nostre estatge, a les 10.30 del matí de demà, dimecres.

Frontó Novetats

Demà, dimecres, a dos quarts de cinc de la tarda, a pala.

GALLARTA III - VILLARO
contra
NARRU II - AGUIRRE

Emissora clandestina a favor de la nostra causa

Viena, 5. — Un estudiant i dos joves obrers han estat condemnats a alguns mesos de presó pel Tribunal de Viena, per haver constituït una estació emissora clandestina amb la qual, durant els intervals de la ràdio oficial de Viena, i amb la mateixa llargada d'ona, llançaven crides a favor del poble espanyol republicà.

Arribada d'infants espanyols a la U. R. S. S.

Leningrad, 5. — Han arribat a aquest port dos vaixells mercants soviètics que porten a bord 2.000 nens espanyols evaiguats del Nord d'Espanya. El nombre dels infants que es troben actualment en territori de la Unió Soviètica s'eleva a una 10.000. — Cosmos.

CONTESTANT ALS «PALADINS» DEL TEATRE CATALA

El Comitè Econòmic del Teatre C. N. T., davant d'unes apreciacions molt particulars, aparegudes en els periòdics «Última Hora» i «El Noticiero Universal»...

No volem posar de manifest les pèssimes perdes des del dia 15 d'agost del 1936, data en què va començar el Teatre Polorama...

El Comitè Econòmic del Teatre no pretén fer debutar una companyia de gener de castellà en el Polorama...

El Comitè Econòmic del Teatre no pretén fer debutar una companyia de gener de castellà en el Polorama...

Federació Nacional de la Indústria d'Espectacles Públics d'Espanya

Ple Nacional de Sindicats d'Espectacles Públics, que tindrà lloc a Barcelona el dia 6 d'octubre i següents...

Constituïdes ja les Federacions Regionals i representades aquestes al Comitè Nacional de la Federació...

ORDRE DEL DIA

- 1.-Nomenament de Mesa de discussió.
2. Informe del Comitè Nacional.
3. Lectura d'actes.
4. Discussió i aprovació de les actes.
5. (On ha de residir el Comitè Nacional de la nostra Federació?)
6. (Creuen els Sindicats que el Comitè de la C. N. T. pot intervenir en aquesta Federació per mitjà d'un representant directe dintre del si d'aquest Comitè Nacional d'Espectacles Públics?)
7. Ratificació o modificació dels Estatuts aprovats en el Ple de la constitució d'aquesta Federació.
8. (S'estima necessària la creació d'una Comissió nacional de subministres dintre de la Federació? En cas afirmatiu, amb quins mitjans ha de comptar per al seu desenvolupament?)
9. (Es creu convenient la creació d'una distribuïdora nacional, també dintre de la Federació? En cas afirmatiu, amb quins mitjans ha de comptar per a la seva instal·lació?)
10. (Es creu convenient la creació d'una productora nacional regida per la Federació? En cas afirmatiu, amb quins mitjans s'ha de comptar per a posar-la en r'arxa?)
11. Assumptes ge ral.
Només ens resta dir als Sindicats l'obligació moral que tenen de discutir aquest ordre del dia amb alta de mires peculiar en la Confederació Nacional del treball. Salutacions lli bertàries.
Pel Comitè Nacional. - El secretari general, Marc Alcon.
Barcelona, setembre del 1937.

Borràs, com tendenciosament s'ha dit, això no. El que el Comitè Econòmic en tot cas realitzaria (per la mateixa dignitat dels propis artistes, que es veuen precisats, a desgrat de llurs mèrits d'actuar amb quatre espectadors a la platea)...

I no volem afegir res més a l'exposat; som enemics, els homes de la Confederació, de fer tribuna pública les columnes del nostre periòdic...

Pel Comitè. Forni de la Calle

S. I. A. (Solidaritat Internacional Antifascista - Secció Catalana) està al front de la llibertat; és la mà que s'allarga a la víctima; és el braç fort que aixeca el germà caigut sota la metralla...

Cartellera d'Espectacles

SEMANA DEL 4 AL 10 D'OCTUBRE
ESPLAI - El misterios doctor X. Assasinat en la terrassa. Rosa de medianoche.
MONUMENTAL - Mares de Java. El primer hijo. Juerguines rivales. Documental. Dibuxos.
MISTRAL - Torbellino de sociedad. La doncella de postin, Valor y lealtad. Dibuxos. Alfombra.
SMART - El Angel de las tinieblas. La barra medecina. La ley del más fuerte. Comico.
IRIS PARK - El velo pintado. Paz en la guerra. Noches en venta.
MIRIA - El cuarto número 309. Exposición y desposados. La indómita.
MARENA i TRIOMF - La canción de Oriente. Crimen del casino. Sequoia.
AVENIDA i KURSAAL - Ecoa tres. María Elena. Entre el amor y la muerte.
BOHEMIA i PADRO - El alma del condenado. Hogueras en la noche. Martines en tierra. Comico.
POMPEIA - Noche de amor. Horror en el cuarto negro. Una mujer fue la causa. Comico.
FANTASIO - Muñecos infernales. Cinco cunitas. Comico. Reportaje. Dibuxos.
MUNDIAL i BAILEN - Judex. Barríos bajos. Marineros en tierra. Comico.
VICTORIA - El hijo del misterio. Huérfanos en Budapest. Valor de Charlie Chan.
WALKIRIA - El cuerno. El marido de la amazona. Clara de luna en el río. Comico.
ODRON - El Angel de las tinieblas. Carnada de tiburon. Capricho frívolo. Comico.
ELEN - Una chica insuperable. La juventud del mañana. Fel a la consigna. El diablo de los mares. Dibuxos.
SPLENDID - Juventud triunfante. Rosa de medianoche. El fantasma.
CATALUNYA - Rincónito madrileño. Aurora de esperanza. Marcha del triunfo. Nuestros primeros.
SELECT - Duitres del presidio. Peter. Doble intriga. Documental. Dibuxos.
LAETANA - Adán sin Eva. Aurora de esperanza. Mujer infiel.
FOMENT MARTINENC - El pequeño Lord. La rival de sí misma. El imperio de los gigantes.
PATHE PALACE - Amor y sacrificio. Recuerdas lo de anoche? El caso del poder. Comico. Dibuxos.
ASCASO - Su primera escapada. Mito. Doctor. Barríos bajos.
ARENES - El fantasma vs al Oeste. Fraquita. Oro en el desierto. Comico. FRANCISCO FERRE - La millona. Peces del infierno. Musical. tecnicolor.
RAMBLES - Tarde de lluvia. El gran impostor. Pánico en el aire. Comico.
ALIANÇA VELLA - Entre el amor y el deseo. Ecoa tres. Alma de gaucho. Comico.
BOC i PRINCIPAL - Jaque al rey. Asoma la mujer. Musical. Compañeros de juerga.
FEMINA - Magnolia. Musical. Dibuxos. Documental.
CONDAL - La última cita. Pánico en el aire. La rival de sí misma. Alfombra. Comico.
METROPOL - Tú eres mio. Broadway y Hollywood. Rosa de medianoche.
EXCELSIOR - Mares de Java. El rey del Broadway. Desfiladero perdido. Musical. Comico.
FREGOLI i TRIANON - Catalero improvisado. El secreto de vivir. Comico. Esportiva. Dibuxos.
DIORAMA i ROYAL - La novia que vuelve. Llaves de cristal. Donde nacen se pierden. Dibuxos. Esportiva.
TETUAN i NURIA - Rose Marie. Haciendo de las suyas. El barón de Villamientes. Comico.
OOYA - Tiempos del vals. El cuarto número 309. El escándalo del día.

SINDICATS

SINDICAT D'INDUSTRIA DE L'EDIFICACIO, FUSTA I DECORACIO

El Consell Tècnic Administratiu advertix tots els responsables de Secció, Consells d'empresa i Controla, de la urgent necessitat de legalitzar llur situació...

COMITE LOCAL DE RELACIONS DE DISTRIBUCIO

Considerant que l'horari dictat pels companys de la U. O. T. no s'adeia amb els nostres acords, presa anteriorment i que gredien molt de l'interès totalitari dels moments presents...

SINDICAT PROFESSIONAL DE PERIODISTES

Aquest Sindicat posa al coneixement de tots els associats i companys en general, que ha instal·lat les seves oficines de Secretaria al seu estatge social...

AGRUPACIO ANARQUISTA "ELS D'AHIR I ELS D'AVUI"

Com sigui que ens fem càrrec de la violenta situació en què han quedat les famílies treballadores desamparades, víctimes innocents de la metralla feixista...

SINDICAT UNIC REGIONAL DE COMUNICACIONS

Aquest Sindicat celebrarà Assemblea extraordinària el proper divendres, dia 8, a les cinc de la tarda...

IMPORTANT

Com sigui que ens cal rebre tota mena de revistes i publicacions que facin referència i tractin de problemes econòmics, comunicarem a tots els nostres Sindicats i col·lectivitats que ens trametin tota classe de revistes i publicacions que aditin a la Secció d'Economia del Comitè Regional C. N. T. tercer pis...

SINDICAT DE PROFESSIONS LIBERALS

L'Exposició que prepara la Secció de Belles Arts del S. U. de Professions Lliberals, promet ésser molt interessant, car adu moltes i de qualitat les obres que es van rebent al local social, Passeig de Pi i Margall, 133.

AGRUPACIO ANARQUISTA "ELS D'AHIR I ELS D'AVUI"

Com sigui que ens fem càrrec de la violenta situació en què han quedat les famílies treballadores desamparades, víctimes innocents de la metralla feixista...

SINDICAT UNIC REGIONAL DE COMUNICACIONS

Aquest Sindicat celebrarà Assemblea extraordinària el proper divendres, dia 8, a les cinc de la tarda...

CULTURA

INSPECCIO DE PRIMER ENSENYAMENT DE BARCELONA

Ingrés als Instituts de Segon Ensenyament

D'acord amb el que disposa l'ordre del 29 de setembre últim, queda ampliat fins el dia 13 d'aquest mes el termini per a proposar alumnes aspirants a l'ingrés als Instituts de Segon Ensenyament.

Totes les propostes d'alumnes de les escoles de la província de Barcelona, seran adreçades a l'Inspecció de Primer Ensenyament (Província, 301), abans del dia 13 de l'actual.

EMOLUMENTS ALS MESTRES

El dia 6, de dos quarts de deu del matí a la una de la tarda, seran pagats els professors les inicials dels cognoms dels quals estiguin compres entre les lletres A fins a la C, inclosa.

ATENEU ENCICLOPEDIIC POPULAR

En aquest Ateneu continua oberta la inscripció de matriculats al curs del 1937-1938, de les classes d'Aritmètica, Càlcul Mercantil, Complementari, Gramàtica Castellana, Català, Francès, Anglès, Alemany, Rus, Esperanto, Taquígrafia i Música.

ESCOLES D'AGRICULTURA

Les Escoles Superior i Mitjana d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya, anuncien que el proper dia 20 començarà el curs 1937-38 per als estudiants d'Enginyer Agrícola que es cursen a l'Escola Superior d'Agricultura.

Advertiment important als lectors d'aquesta Secció

Per causes estranyes a la nostra voluntat, ens veiem obligats a su primir la Informació Orgànica que formava part d'aquesta Secció. Que se'n donin per assabentats els interessats i les organitzacions afectades.

NOTICIES I AVISOS

Relació dels objectes trobats als cotxes de Tranvies de Barcelona Collectivitzats, durant el propassat mes de setembre, i els quals han estat dipositats al despatx corresponent...

VIDA MILITAR

El dissabte, a les onze del matí, es celebra a la Caserna Fermi Salvóchea d'aquesta plaça, on està allotjada l'Unitat de Dipòsit d'Artilleria de l'Exèrcit de l'Est, un recital de poesies a càrrec dels companys Manuel Gómez (rapsoða) i Alexandre Garcia (poeta).

Assistència infantil

Amb motiu de l'arribada de més nens i de la propera inauguració de noves colònies, Assistència Infantil necessita cuineres, coïdores i personal subalter.

ATENEU OBRER

L'Agrupació d'Alumnes i Ex-Alumnes de l'Ateneu Obrer d'Harmonia de la Plomera, la Cooperativa Escolar i la Joventut Ateneista Femenina, organitzen per al dia 10 del corrent, a dos quarts de deu del matí, un homenatge a la tomba d'Ignasi Ignésies, on se li farà oïre de diversos ramells i els infants recitaran poesies del malaurat poeta.

ALS REFUGIATS DE LA PROVINCIA DE SANTANDER

Havent quedat instal·lat oficialment.

Recital de poesies a la Caserna d'Artilleria Fermi Salvóchea

El dissabte, a les onze del matí, es celebra a la Caserna Fermi Salvóchea d'aquesta plaça, on està allotjada l'Unitat de Dipòsit d'Artilleria de l'Exèrcit de l'Est, un recital de poesies a càrrec dels companys Manuel Gómez (rapsoða) i Alexandre Garcia (poeta).

Assistència infantil

Amb motiu de l'arribada de més nens i de la propera inauguració de noves colònies, Assistència Infantil necessita cuineres, coïdores i personal subalter.

Als refugiats de la província de Santander

Havent quedat instal·lat oficialment.

CATALUNYA

ORGAN REGIONAL DE LA CONFEDERACIÓ NACIONAL DEL TREBALL

REDACCIÓ ADMINISTRACIÓ
I TALLERS:
Carrer Consell de Cent, número 202
Telèfons: Administració. 35410
Redacció 30327
Tallers 32571

ANY I

Barcelona, dimarts, 5 d'octubre del 1937

NUMERO 194

POLÍTICA ECONOMICA

EL PROBLEMA DELS PROVEÏMENTS

Sense altra mira que la d'aportar la nostra col·laboració a la solució del magne problema dels proveïments, volem assenyalar el camí que, al nostre entendre, hom hauria de seguir. És possible que ens equivoquem en judicar aquest problema, però creiem que el primer que caldria fer és fixar un pla, és a dir, els veritables límits de la nostra revolució, que és precisament el que demana la C. N. T. ja fa molt de temps.

S'ha repetit no poques vegades — i en això hi ha hagut la coincidència de tots els sectors antifeixistes — que la petita propietat seria reconeguda per la nova estructura política-econòmica que l'Espanya republicana s'haurà de donar, en acabar la guerra amb l'anorreament del feixisme. Caldria fixar definitivament aquest principi, perquè en depèn, en bona part, la solució del problema que debatem. ¿Subsistirà la petita propietat? No subsistirà? Nosaltres diem que subsisteix, i ningú no ens donarà a entendre que, tal com estan les coses, la nostra revolució pugui anar més endavant. Tot fa creure el contrari, i per això considerem del nostre deure preguntar si el comerç, especialment el de queviures al detall, no va comprès a la petita propietat.

Si ho és, ¿per què no declarar-ho d'una vegada i, sobretot, per què no deixar que els industrials gaudeixin de les prerrogatives que els són pròpies com a tals petits propietaris? ¿Per què no deixar-los en llibertat per a exercir llur funció social, tal i com l'exercien abans del 19 de juliol de l'any passat? Si no ho és, ¿per què no reconèixer que la centralització en matèria de proveïments — molt més quan la centralització la fan els estaments de governament — ha d'anar sempre acompanyada del fracàs?

A la vista del fracàs, no cal cercar les causes en els homes o en els sectors. Les causes radiquen en el sistema, i és aquest el que cal abandonar, perquè la tasca dels estaments de governament, en matèria de proveïments, no és la de convertir-se en comerciant, sinó la d'actuar de control fiscalitzador de les activitats comercials dels industrials.

Admes que els comerciants, més concretament, els tenders i botiguers són reconeguts com a petits propietaris, i acceptant, a més, que el reconeixement els dona el dret d'exercir lliurement llur comerç, pot afirmar-se tot seguit que el problema dels proveïments resta resolt, almenys en la seva part més essencial: els articles de primeríssima necessitat, com són els queviures més elementals. Pel compte que els tindria, els venedors d'aquests articles aniria a cercar-los on havien anat sempre, a les fonts productores, les quals són més conegudes d'ells que no pas de cap dels funcionaris que avui tenen l'encàrrec d'adquirir-los. Sabem de molts d'aquests comerciants que es vanen afirmant que si hom els torna la llibertat de comerç, com la tenien abans, ells proveiran les poblacions de tot el que ara hi manca. I no es vanen en va. És segur que passaria com ells diuen, perquè ells coneixen a fons el sistema pel qual havien fet llur comerç fins el 19 de juliol.

Bé prou sabem que aquesta llibertat, avui, no pot ésser la mateixa que ells demanen, perquè no tots els comerciants són mercedors de la confiança del Poble, ni com a homes d'idees ni com a honestos en els afers de llur professió. Bé prou sabem també, però, que les coses referents a proveïments no poden continuar com fins avui, perquè la manca de proveïments, ultra el sofriment dels ciutadans, comporta una sèrie de perills que cal evitar. El fet que els industrials siguin

suspectes de desafecció al règim, en tant se'ls toleri al cap de llurs establiments i com a propietaris d'aquests, no és una raó perquè no facin llur comerç directament i lliurement. Tampoc no és una raó que s'oposi a aquest comerç directe i lliure la sospita que aquesta liberalitat deixaria els comerciants amb les mans lliures per a encarir les subsistències, perquè aquesta sospita seria un fet consumat des del moment que la liberalitat significués, per part de les autoritats competents, negligir la funció fiscalitzadora que els correspon com un dret i com un deure.

No voldríem pas que hom cregués que nosaltres anem a la conquesta del G. E. P. C. I. pel que les nostres paraules poguessin semblar de defensa dels seus interessos. El que nosaltres perseguim és acabar amb les situacions entujoses. Si els petits comerciants i industrials no estan compromesos a la classe de petits propietaris i, per tant, no poden exercir el comerç lliure; si aquests senyors estan titllats de desafectes al règim i a la Revolució; si el comerç lliure a les seves mans és un perill d'encariment de la vida, llavors no hi ha altra solució que propulsar el desenvolupament de les cooperatives de consum i donar a aquestes les atribucions que ara són negades al comerç particular. I no pot haver-hi cap més solució que aquest.

ta, perquè el comerç interior dels pobles, sobretot el que es refereix al proveïment de comestibles, en mans de l'Estat i de les seves institucions, és un servei que resulta tan car com deficient.

Per nosaltres, és arribada l'hora d'optar entre el comerç particular i lliure o la cooperativització dels proveïments. Entenem que la segona solució és la més adient. Però si els qui governen creuen que ha d'ésser la primera, de solució, cal que comprenguin que l'experiència és ja prou eloqüent. Que decretin la llibertat del petit comerç i les mesures reguladores, però concretes i fermes, d'aquest comerç.

Hem cregut sempre que la funció del governant, en matèria de comerç, i més en la de proveïments, no pot ésser altra que la ja prou complexa d'evitar l'acumulació de productes necessaris al consum i llur exportació clandestina, i la d'imposar i fer respectar per tots els mitjans una política de taxes basada en les realitats econòmiques.

Les exigències del moment aconsellen fugir de complicacions, molt més quan els assaigs han adquirit una palesa significació de fracàs. O comerç lliure, o cooperativisme. I els Governos, a imposar una política basada en la justícia per a tothom i a vigilar que tothom la compleixi rigorosament.

P.

PERFILS

TEMPS RÚFOL

L'aiguat del proppassat diumenge, a més de malmetre bones llenques d'hortalissa als afores de ciutat, va afegir unes quantes víctimes més al macabre compte de les que havien fet el mateix dia els trets d'un vaixell pirata i les de divendres causades pels ales negres. El temps i tot sembla que se'ns mostra hostil, talment com, si guiat per algun poder taumatúrgic advers, volgués arrodonir-nos la malaureja a la reraguarda. Aquest espai densament espessit de nuvolada ombrívola, moguda per rauxes de vent i aigua freda, posa un estremiment d'esgarripança als cos-

Aquest matí mateix, quan hem enfilat des de la capital de la setena vegueria cap aci, sota una perspectiva de llum apagada, fosca, hem vist acampats per tots els indrets de l'estació de partença nombroses famílies asturianes amb llurs esquistos bagatges, que esperaven que hom els acomboïés vers les comarques del Cardoner i Alt Llobregat, per tal d'auxiliar-los. Honorant el prestigi heroic dels homes d'aquella terra, només dones, infants i jaïos componien els grups disseminats, als quals un aire de fatiga feia romandre bo i silenciosos. Els rostres expressaven prou clarament les angoixes sofertes davant la lluita gegantina que els seus sostenen contra el feixisme, els dolors i el tragi accident de l'evacuació, i la visió adolorida, però plena de fe en l'esdevenidor. Aquella bona gent ha vingut a Catalunya, la terra germana i fraternal de tots els pobles ibèrics, quan el mal temps, amb un baf d'hivernada malastruga, ha desfet la darrera deixalla de bonança.

A pas llarg, potser sent més curta que les altres anyades la durada de la tardor, l'hivern s'atreveix a afermar la planta. Ja els cimels del nostre Pirineu blanquegen des de la llunyania, i, de tant en tant, llancen a la plana l'aire gelú de les seves muntanyes. Ve l'hivern, el pitjor enemic dels nostres germans combatents, el que anorrea els fruits de la terra, el que dificulta considerablement el curs normal de la vida ciutadana.

I el mal temps podrà més que nosaltres si, a l'escalf d'una noble i sincera aliança antifeixista, no plantem cara a la natura i a la facció, agosaradament.

J. Angulo

CAMP OBERT A LES DONES

Es llastimós que la societat necessiti del sotrac de les guerres per a decidir-se a utilitzar el concurs estimable de les dones en aquells quefers que poden exercir amb el mateix lluïment que els individus del sexe oposat. Quan en aquest Món arrela un prejudici, costa un disbarat d'anys i paciència desarrelar-lo d'una faïso eficaç i definitiva. Les coses s'han trobat així i continuen de la mateixa manera a desgrat de les deduccions desfavorables, que acaben per ésser conegudes de tothom. Si no mitjança una hecatombe o la utilització d'un reactiu de gran força expansiva, les temptatives honorades s'esllanguixen de mica en mica fins a la total desaparició.

Encara no és llunyana l'època en la qual la famosa sufragista anglesa Mistres Pankurs patrocinava un moviment feminista de gran efectivitat propagandística. La raó, se l'enduia a mitges; però, en el terreny del positivisme, l'èxit no li era pas fàcil. Calgué l'esclat d'una guerra tan monstruosa com la del 14 perquè els països "civilitzats" reconeguessin l'eficàcia de la col·laboració femenina en tot allò que els homes venien obligats a deixar per a integrar-se a l'exèrcit de la nació respectiva.

Heus aci, doncs, l'enemic més fervent i dissolvent dels conceptes rutinaris: la necessitat. Per ella, la dona ha entrat a les manyeries, ha conduït tramvies, ha envaït oficines. Més que l'acció parlamentària, més que l'exercici del vot, ha estat la manca de braços el que ha disposat l'homo a comprendre la injustícia d'una preterició que un orgull, un malentès, però no una base, perllongaven.

Espanya, no tant com les nacions afectades per la Gran Guerra, conegué immediatament la influència de les innovacions foranes. Precisament els capitalistes, els subjectes més retardats de la nació, per raons d'economia — no n'entenen mai d'altres —, acceptaren la mà d'obra femenina amb l'alegria consegüent. L'exemple no era nou, puix que les fàbriques catalanes utilitzaven personal de falúlles ja feia un ramat d'anys; però la novella innovació permetia d'emprar braços i caps "febles" en feines carregoses i de despatx. Sobretot en el darrer aspecte, la dona ha obtingut una victòria remarcable. Ja no es comprèn una oficina sense la indispensable mecanògrafa.

Més per un sentit utilitari que no pas per a seguir el corrent del sentimentalisme feminista, s'imposa que els nostres Sindicats es preocupin amb tota urgència d'endegar centres de capacitació tècnica i sindical on puguin concórrer les dones nostres

que sentin el neguit de saber i de practicar-se en les especialitats o professions de llur preferència. Les necessitats de la guerra fan que el jovent s'allunyi dels centres de producció i dels organismes sindicals, i fóra senzillament suïcida que la nostra fredor permetés que els homes d'edat inconvenient aguantin, ells sols, el pes de les obligacions treballístiques i sindicals de la reraguarda. La dona és un factor interessantíssim i cal que no es perdi més temps a prendre la decisió d'utilitzar el seu concurs en gran escala. Que unes poques companyes ens ajudin amb tot llur entusiasme, mai no voldrà dir que tinguem el dret de mantenir les altres a l'ostracisme, i menys avui que braços i cervells escassegen.

Precisament el nostre moviment disposa d'un organisme tan adient com ho és "Dones Lliures", creat expressament per a esperar aquell afany d'independència, aquell esperit creador que cova en el pit de les nostres companyes. I creiem que no ofendria les participants d'aquell ben orientat organisme que les centrals federals i específiques coparticipessin en la incrementació del moviment feminista llibertari en el doble sentit de les idees i de l'educació professional, declinant, naturalment, la direcció de la campanya a favor de l'organisme apropiat, que no és altre que l'esmentat agrupament de dones afectes a l'ideal de llibertat.

Donem-nos un tomb per tallers i magatzems i per les oficines dels Sindicats, i llegim en les intencions de l'adversari. Llavors comprendrem amb la rapidesa que s'ha de procedir perquè les coses de la guerra i de l'organització es descabdellin conforme... i perquè el barber maliciós de la vorera d'enfront no ens retalli els cabells al seu gust i caprici per centèsima vegada.

Joan del Pi

